75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 31. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЛЮТОГО 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 16, 1968 No. 31. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 15 лютого, 1968

В АМЕРИЦІ

ЛЕТИ ПО КОСМОСІ НА ТІЙ ВИСОТІ, де діє невагомість, спричиняють різні спадкові зміни та ненормальности в деяких життєвих процесах. Про це інформує Національна Аеронавтична і Космічна Адміністрація на основі дослідів, що їх зібрав Біосателіт під час 45-годинного лету по космосі 2-го вересня 1967-го року. Цей Біосателіт мав виконати 13 різних завдань. В ньому летіли всякі живі сотворіння, від бактерій починаючи а на осах кінчаючи. Докладний звіт про ці лети буде поданий на зборах Крайової Академії Наук 23 лютого. Тепер повідомляють, що перебування в космосі некорисне для живих сотворінь.

АСТРОНОМИ КОРНЕЛЬСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ в Ітаці, Н.Й., виготовили мапу однієї третини плянети Венери. Цю мапу зроблено за допомогою найбільшого в світі радіово - радарового телескопа в Йоносферичній обсерваторії на острові Порто Ріко. Ця мапа, зроблена за допомогою радару, є така докладна, якою вона була б, коли б її робили за допомогою найсильнішого телескопа, коли б поверхню Венери не покривали грубі хмари. Директор радіофізичного відділу при Корнельському університеті Томас Голд гадає, що поверхня Венери складається з густішого матеріялу, як поверхня Місяця. З цієї мапи видко, що на Венері є пасмо стрімких гір.

ШЕРИФ ПОВІТУ КУК, ДО ЯКОГО НАЛЕЖИТЬ місто Шикаго, Джозеф І. Вудс повідомив про плян зорганізувати окремий загін добровольців, які мали б під час вуличних заворушень таку владу, яку мають заступники шерифів. Ця команда добровольців нараховувала б 1,000 чоловіків, які мусіли б самі подбати про однострій захисного кольору (гакі), шолом, пальну зброю та забезпечення на відповідальність до суми 20,000 дол. Шериф повідомляє, що при всіх високих вимогах до нього зголосилися вже понад 500 осіб, і що він легко зможе вишколити 1,000 осіб. Посадник Шикаго Ричард Дейлі не сподівається в місті заворушень, вони можуть бути на передмітях.

ДИРЕКТОР КОРПУСУ МИРУ ДЖЕК ГУД ВОН закликає бизнесменів та всі громадські організації й установи заохочувати студентів до того, щоб провели один або два роки в таборах праці в добровільній службі для громади — поки виберуть собі життєвий фах. Бизнесмени й промисловці вже тепер організують програми для будови мешкань та для вишколу фахових робітників, щоб розв'язати деякі проблеми вбогости та ігнорації. Вон закликає їх поширити свою працю на те, щоб допомогти Корпусові Праці. Працедавці різного роду повинні заохотити своїх працівників добровільно працювати в Корпусі Миру, зарахувавши їм час праці в Корпусі до сеньйорату при авансі.

ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ ПЕРЕСТЕРІГАЄ продавців чоловічого одягу проти того, щоб вони не збільшували ціну на чоловічу одежу на 7 відсотків. В Лос Анджелесі на Конвенції Роздрібних Продавців Чоловічого Одягу промовляла асистентка президента Джансона в справах споживачів Бетті Форнесс, яка заявила, що таке велике збільшення ціни може викликати революцію покупців. Продавці кажуть, що збільшені видатки вимагають більших цін на одяги. Президент Джансон вніс законопроєкт про охорону споживачів в найширшому розумінні цього слова, і пані Форнесс промовляла в дусі цього законопроєкту.

У СВІТІ

ПІВДЕННО - КОРЕЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧУНҐ ІЛЬ КВОН І ПРЕЗИДЕНТ ЧУНҐ ГІ ПАРК НАПОЛЯГАЮТЬ, щоб Америка зірвала існуючу мішану Військову Комісію для перемир'я, з її засіданнями в Панмунджомі, якщо Північна Корея далі висилатиме на територію Південної Кореї своїх саботажистів і терористів. Група таких терористів передісталась до Суелу 21 січня ц. р. з ціллю вбити названого вгорі президента Південної Кореї; всі терористи згинули. У Південній Кореї продовжено військову службу на дальших 6 місяців. Плянується військовий вишкіл для всіх студентів високих шкіл.

ПРЕДСТАВНИК СССР НА ЖЕНЕВСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ РОЗЗБРОЄННЯ АЛЕКСЕЙ РОЩІН ЗГОЛОСИВ 13-ГО ЛЮТОГО Ц. Р. СКАРГУ проти Америки за лети американських бомбовиків із атомовими бомбами, бо — мовляв — катастрофа такого літака в густо заселеній околиці може спричинити страшні наслідки. Представник Америки Семюел ДеПалма закинув Рощінові свідоме ширення баламутства, обрахованого на людей, які не орієнтуються у таких військових справах: Рощін покликувався на факт катастрофи американського бомбовика недалека Ґренляндії, коли-то пропали 4 атомові бомби, але ж ніодна з них не вибухла.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ ПОВІДОМИЛО, що в боях у Сайґоні згинув північно-в'єтнамський генерал Тран До, який був заступником головного команданта В'єтконґу та членом ЦК компартії В'єтнаму. Генерал Тран До згинув у боях в китайській дільниці Сайґону Шолон, де дотепер ще частинно перебувають комуністичні партизани. Оприлюднено світлину того генерала. Його тіло зникло зараз після його вбивства.

ДО СТОЛИЦІ КАМБОДЖІ ПНОМПЕНЮ ВЕРНУВСЯ з столиці Північного В'єтнаму Ганою Армонд Дайер, канадійський член Міжнародної Контрольної Комісії для Камбоджі. Це був власне той канадійський дипломат, який був довший час в Ганою, почавши від 20 січня ц. р., прийнявши на себе посередницьку місію від американського Уряду, щоб розвідати про останні можливості замирення у В'єтнамі. Відомо, що комуністи відповіли на привезені ним мирові пропозиції — генеральним наступом на південно - в'єтнамські міста.

СОВЄТИ БУДУЮТЬ ВЖЕ ТРЕТІЙ ЛІТАКОНОСЕЦЬ спеціяльно для гелікоптерів. Дотеперішні два такі літаконосці називаються „Ленінград" і „Москва". „Москву" перевірювали на Чорному морі і не є виключене, що той корабель містоти 25.000 тонн, переведуть через Дарданелі на Середземне море, щоб скріпити тамошніх вже кругло 30 совєтських воєнних кораблів. Кожний такий літаконосець має на чердаку 30-35 гелікоптерів.

ВІЙСЬКОВИЙ УРЯД У ГРЕЦІЇ РІШИВ, що держава даватиме кожній неодруженій робітниці або службовичці придане у висоті кругло 1.000 дол. Придане є в Греції традиційною обов'язковою передумовою для кожної дівчини, щоб вона могла вийти заміж. Мають прийняти відповідний закон, при чому працедавці будуть зобов'язані причинятися вплатами до „Фонду приданого", який вже створено там у висоті 600.000 дол.

Північний В'єтнам відкинув мирові пропозиції Америки

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск оприлюднив через речника Державного Департаменту Роберта МекКлоскі заяву, в якій виразно стверджує, що Північний В'єтнам відкинув всі миролюбні пропозиції, що їх зроблено збоку Америки. За заявою Раска — підставу для американського становища в справі замирення у В'єтнамі все ще становить заява президента Джансона, сформульована в його промові в Сан Антоніо 29 вересня мин. року: що Америка готова припинити бомбардування Північного В'єтнаму літаками й морською артилерією, якщо це доведе до негайних мирових переговорів і якщо Північний В'єтнам не витягатиме з нової ситуації для себе військових користей. Ганой до цього часу не дав ніколи задовільної відповіді на ту американську пропозицію. Північний В'єтнам не проявив теж зацікавлення в американських пропозиціях щодо започаткування розмов на тему загального перемир'я. Державний секретар Дін Раск згадав у своїй заяві, що Уряд прийшов до неґативного висновку щодо всіх дипломатичних контактів з в'єтнамськими комуністами, взявши вже й на увагу також останні контакти, що їх нав'язав італійський міністер закордонних справ. Майже одночасно італійський уряд проголосив комунікат, що міністер закордонних справ Амінторе Фанфані відбув між 4 і 6 лютого ц. р. дві розмови з „двома відповідальними репрезентантами" північно - вєтнамського уряду та що про ті розмови негайно поінформовано Америку. Коментатори звертають увагу на дату тих розмов: 31 січня ц.р. В'єтконґ повів генеральну офензиву проти південно-в'єтнамських міст, ото ж, мабуть, Північний В'єтнам заплянував ті розмови в Римі так, щоб вони відбулися саме в ході боїв за Сайгон й інші міста Південного В'єтнаму. Розмови у Римі відбулися з ініціятиви комуністів.

Песимістичної оцінки висліду останньої жвавої дипломатичної акції не поменшують наслідки подорожі канадійського дипломата Ормонда Дайера з Камбоджі до Пітнічного В'єтнаму та подожі генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта до Індії, СССР, Британії і Франції. В минулу середу 14 лютого У Тант поверх одної години нараджувався з представником Північного В'єтнаму на Західню Европу з осідком у Парижі Маі Ван Бо, після чого мав розмови з французьким міністром закордонних справ Морісом Кув де Мюрвілем і де Голлем. Півофіційний комунікат північно-в'єтнамського уряду, переданий з Ганою до французької пресової аґенції, потверджує інформаційні розмови, що їх вели Ормонд Дайер і У Тант з північно-в'єтнамськими репрезентантами в Ню Делі, Парижі і Ганою та підкреслює, що У Тант „запитував про подробиці північно-в'єтнамських умов для мирових переговорів".

Тим часом бої у Південному В'єтнамі продовжуються — за остаточне очищення тамошніх міст від комуністичних партизанів. Так звану цитаделю в місті Гуе, де закріпилися партизани бомбардовано летунськими бомбами, але та цитаделя все ще є в руках комуністів. Американське летунство перевело важкий налет на найближчу околицю Ганою — мости й летовища. Зате комуно - китайський джетовий літак совєтського типу МІҐ збив один американський неозброєний літак, який випадково переступив китайський повітряний простір. Доля пільота не відома.

Нюйоркський Стейтовий Демократичний Комітет схвалює кандидатуру Джансона

Боффало, Н. Й. — Нюйоркський Стейтовий Демократичний Комітет великою більшістю схвалив кандидатуру президента Джансона. Це рішення свідчить про те, що демократи в стейті Ню Йорк в переважаючій більшості підтримують політику Президента, хоч цього не зазначено в резолюціях, не згадуючи справи війни у В'єтнамі та програми Уряду в будові величного суспільства. Рішення Стейтового Комітету має велике значення для майбутньої Номінаційної Конвенції в Шикаґо, де нюйоркський стейт матиме 190 голосів (на всіх 2 622) — це значить 14.4 відсотка голосів, потрібних до номінації кандидата на президента. Стейт Ню Йорк має 43 електорські голоси в Колеґії Електорів. Проти підтримки Джансона віддано тільки 6 голосів. Всі політичні напрямки були вдоволені з рішення Комітету. Прихильники сенатора Роберта Ф. Кеннеді вдоволені з того, що Комітет не підтримав окремою резолюцією в'єтнамської політики Президента, бо сам Кеннеді підтримує кандидатуру Джансона, але не погоджується з ним щодо В'єтнаму. Прихильники сенатора Юджіна МекКарті також вдоволені з того, що Комітет не підтримує окремим пунктом політики Л. Б. Джансона. Вони даремно старалися не допустити до схвалення кандидатури Президента.

Збільшення заробітних платень випереджує збільшення продуктивности

Вашингтон.— Департамент Праці стверджує, що збільшення продуктивности робітників в одній годині праці було більше в четвертій чверті минулого року в порівнянні з третьою чвертю, але його все ж таки випереджувало збільшення заробітних платень. Такий стан спричиняє збільшення коштів праці, на що нарікають працедавці, які мусять збільшувати ціни на товари, що спричиняє обезцінення доляра, і так зростає інфляція. Департамент Праці стверджує, що продуктивність в годині людської праці в четвертій чверті 1967-го року збільшилася на 2 відсотки в річному відношенні. Збільшення заробітних платень в тому самому часі становило 4.8 відсотка. Департамент Торгівлі повідомляє, що бизнесові інвестиції в грудні 1967 р. збільшилися на $1.3 більйона. Всі інвестиції в цілому 1967-му роц становили $140.6 більйона, на $5.4 більйона більше, як в 1966-му році.

У БОЯХ У В'ЄТНАМІ

З офіційної американської сторони оприлюднено, що від 29 січня до 11 лютого ц. р. в боях у південному В'єтнамі згинуло: 973 американці й 2.119 південно-в'єтнамських вояків, а 4.874 американці і 7.718 південно-в'єтнамців було ранених. Південні в'єтнамці подають число 30.795 вбитих комуністів, але те число, мабуть, перебільшене. Не можна підрахувати вбитих цивільних осіб, що їх тисячі.

ЗДА вислали до Південної Кореї 200 джетових бомбовиків

Сеул. — Південно - корейський уряд значно заспокоївся, коли Америка пересунула на різні летовища в Південній Кореї 200 своїх джетових бомбовиків. Південні корейці були схвильовані і стурбовані, що Америка буцім-то не реагує достатично швидко й енергійно на провокації збоку комуністичної Північної Кореї. Зокрема, поважним джерелом остраху Південної Кореї був факт летунської переваги комуністів: коли під час Корейської війни американське летунство панувало над цілим корейським обширом, то після тієї війни ситуація значно змінилася в користь комуністів. Північна Корея має коло 450 літаків різних типів совєтського джетового літака МІҐ. Зате Південна Корея має тільки 105 літаків. Під натиском збоку південно - корейського уряду відбулася у Панмунджомі зустріч з північно - корейськими комуністами, на якій американський речник перестеріг корейських комуністів проти насилання до Південної Кореї партизанів і терористів. Представник Північної Кореї заявив, що якщо американці не залишать Південної Кореї, то прийде до війни, дармащо Північна Корея „війни не хоче". Представник президента Джансона Сайрус Венс, висланий в минулому тижні до Сеулу, щоб заспокоїти схвильованих вільних корейців, продовжив своє тамошнє перебування на 4 дні. Його розмови з керівними південно - корейськими колами вирівняли всі розбіжності, які насправді полягали на непорозумінні — стверджують газети.

ЗДА відновили достави зброї Йорданії

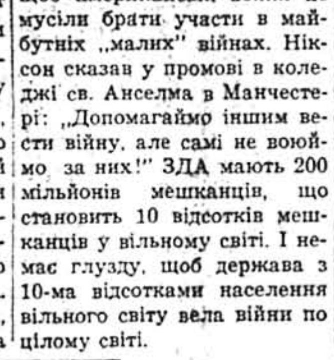
Вашингтон. — Офіційно повідомлено, що Америка відновляє достави зброї Йорданії. Переговори про деталі вже розпочалися. Проте ці достави будуть стосуватися тільки танків, протитанкової артилерії і панцерних возів, а не джетових літаків, що їх хотіла дістати Йорданія. Рішення американського уряду відновити військові достави для Йорданії прийшло після того, як шеф штабу йорданської армії, генерал Аммер Камаш перебував три тижні у Вашинґтоні і перевів у тому часі численні наради в Пентаґоні й Державному Департаменті. Відновлення військових достав для Йорданії знайде, очевидно, неприхильний відгук в Ізраїлі. Ця справа буде детально обмірковувана під час недалеких відвідин у Вашингтоні ізраїльського військового міністра, генерала Моше Даяна. ЗДА звернулися до СССР з закликом, щоб порозумітися щодо обмеження достав зброї країнам Середнього Сходу, бо перегони у таких доставах дуже небезпечні для миру. Одна Москва не зраджує ніякого бажання обмежити свої достави зброї „соціялістичним" Єгиптові, Сирії і Єменові. Йорданія є одною з найбільш поміркованих та на Захід зорієнтованих арабських країн.

Ніксон домагається успішного закінчення війни і „запобіжної дипломатії"

Манчестер, Ню Гемшир. — Колишній віце-президент Ричард М. Ніксон, ведучи правиборчу кампанію, виявив свій погляд на війну у В'єтнамі. Він домагається, щоб цю війну треба успішно закінчити, а нововибраний президент повинен повести таку запобіжну дипломатичну акцію, яка не допустила б до подібної війни, що тепер ведеться у В'єтнамі. Американська дипломатія, на думку Ніксона повинна подбати принаймні про це, щоб американські вояки не мусіли брати участи в майбутніх „малих" війнах. Ніксон сказав у промові в коледжі св. Анселма в Манчестері: „Допомагаймо іншим вести війну, але самі не воюймо за них!" ЗДА мають 200 мільйонів мешканців, що становить 10 відсотків мешканців у вільному світі. І немає глузду, щоб держава з 10-ма відсотками населення вільного світу вела війни по цілому світі.

15,000 ЛЮДЕЙ ПРОЩАЛИСЬ ІЗ НІКОМ АДАМСОМ

Нік Адамс — Микола Адамчак, відомий голлівудський актор, який виступав на телевізійних стаціях, знаний по цілій Америці з фільмів „Бунтар" та „Святці й грішники" й ін., помер ненадійно 6 лютого 1968 р. на 36 році життя в Голлівуді. Але за його передсмертним бажанням похорони відбулися в рідному його місті Бервік, Па., 12 лютого.

Нік Адамс
(Микола Адамчак)

Дідусь та бабуся (яка ще живе) походили із нашої Лемківщини із села Заводка біля Дуклі. Вони жили в Вілкіс Берри, Па., де їх син Петро Адамчак одружився із Катериною Куцманик, які мали дітей, із котрих один є відомий лікар в Шикаґо, спеціяліст - оператор мозку, а другий став національно відомим американським артистом.

Коли Вілкіс Берри стали околицею депресійною, бо вугільний промисл підупав, тоді батько Миколи, шахтар, перебрався до Джерзі Сіті, Н. Дж. Там тяжко працювали, щоб виховати дітей. В останніх двох роках батьки знову затужили за пенсельванськими горами і перебрались до Бервіку, Па., де й живе більша частина їхньої родини. Вони і надалі були ревними парохіянами української католицької церкви св. Кирила і Методія в Бервік. Тому, коли невмолима судьба передчасно перетяла нитку життя мистця в Голлівуді, по переведенні там же частини похоронів, тіло його привезено літаком до Бервік.

Смерть Ніка потрясла всім мистецьким світом у ЗДА, а особливо його однокровними людьми українського роду. Як подає місцева преса, через похоронне заведення В. Мек-Гров, від години 1.30 по полудні до 10.45 вечора, пройшло біля 15 000 людей. Більшість вулиць були замкнуті для нормального руху авт. Це була демонстрація серця та поваги многих і многих. В понеділок 12-го лютого о год. 9.30 почались похоронні відправи в українській церкві ім. св. Кирила і Методія, де священиком є біля двадцятьох літ о. д-р Іван Біланич, шанований душпа-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Консисторія УПЦ в ЗДА пожертвувала $500 на Фонд Катедри Українознавства

Бавнд Брук, Н.Дж. — Консисторія Української Православної Церкви в ЗДА пожертвувала 500.00 дол. на Фонд Катедри Українознавства. Рішення в цій справі винесено на нарадах Консисторії, що відбулися тут під проводом її Голови, ВПреосв. Владики Мстислава, в дні 1-го лютого ц.р. Цим своїм благородним жестом Консисторія УПЦ в ЗДА бажала дати вияв воєї не тільки моральної, але й матеріяльної підтримки заходів ФКУ для встановлення катедр українських студій в Гарвардському університеті та урухомлення першої із передбачених трьох катедр уже в новому 1968/69 академічному році. Щоб це могло статися, необхідно до того часу призбирати дальших 330,000 долярів, щоб передані вже Гарвардові 270,000 дол. доповнити до 600,000 дол., що потрібні на встановлення одної катедри в тому університеті. Пожертва Консисторії УПЦ в ЗДА є також практичним виявом концепції активної участи наших Церков у загально - національних справах, що була одною із головних тем виступів і рішень на недавньому Світовому Конгресі Вільних Українців. Екзекутива ФКУ з найбільшою вдячністю прийняла рішення і пожертву Консисторії УПЦ в ЗДА, вважаючи, що ця пожертва і матеріяльно і морально причиниться в великій мірі до здійснення сміливого задуму — урухомлення першої катедри українських студій в Гарварді вже з початком найближчого академічного року.

Українська молодь в Сиракюзах відзначила Золотий Ювілей 22-го січня

Сиракюз. — Українська Громада в Сиракюзах найбільш величаво відзначила 50-річчя проголошення української державної незалежности і суверенности двома імпрезами: попередженим пресовою конференцією ювілейним бенкетом 21-го січня та святочним апелем-академією 4-го лютого. Першу імпрезу, як уже інформовано влаштувала Громада під проводом створеного з ініціятиви місцевого Відділу УККА Громадського Комітету, а другу імпрезу, зворушливий апель-академію влаштувала молодь, згуртована в місцевих Школі Українознавства ім. Лесі Українки, Українській Студентській Громаді ім. Луки Мишуги, Т-ві Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, Осередку СУМА, Станиці Пласту та Відділ ОДУМ. Спільний Комітет Молоді очолював Орест Грицик (СУМА) і до нього входили: Ігор Галій (Студ. Гром.) Галина Тимченко (ОДУМ), Ірина Богайчук (ТУСМ), Мирослав Кравс (Пласт) та Володимир Мазурик (Школа Українознавства). Ширший опис цієї оригінальної імпрези буде поданий в одному із черговіх чисел „Свободи".

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

„ЛЮДИ З ЛЕҐЕНДИ"

Збігом обставин, або й навмисне наслідуючи заголовок репортажу у „Свободі" з м.р. „Люди з леґенди", київська газета „Культура і Життя" з 28 січня назвала і свою статтю „Люди з легенди". У ній такими людьми названо Сімонових і Петрових, які вчинили були в 1918 р. спробу бунту в Києві, скерованого проти законного уряду УНР — Української Центральної Ради. Тих большевиків, здебільшого чужинців, зліквідували на заводі „Арсінал" українські частини під командуванням Головного Отамана Симона Петлюри.

СЛУХАЮТЬ РАДІО З АМЕРИКИ

Київська „Молодь України" з 6 лютого підтвердила: „Врешті - решт перестав давати синові біблію. Натомість появився радіоприймач. Сектанти - батьки збиралися разом з однодумцями окруж нього, „шукали" Америки і жалібно ловили спеціяльні проповіді. Ярослава садовили наперед. Він байдуже дивився на дорослих". В кінці син пішов до інтернату, із села Дюксин на Костопільщині, але його молодший брат пристав до баптистів і з ними ходить далі до молитовного будинку. Згадуваний Ярослав уже „організовує комсомольські збори"...

ОКСАНА І КСЕНІЯ

Практику злонавмисного сплутування національних імен в СССР газета „Молодь України" з 6 лютого „пояснює" популярністю імени співачки Оксани Петрусенкової: „Основною формою цього імені в російській мові стала Ксения (розмовний варіянт Аксинья). Але у зв'язку з тим, що популярність імені Оксана у російських родинах надзвичайно велика (чи не відіграв у цьому вирішальну роль чарівний спів нашої незабутньої Оксани Петрусенко?..), російські словники імен внесли до своїх реєстрів і варіянт Оксана".

КУЛАКОВ І ПЕТРУНОВ...

Люди з такими прізвищами керують установою в Києві, що зветься Укрконцерт. У висліді, як повідомляла „Літературна Україна" з 4 лютого, „слухаєш пісню, а вона важка, мов камінь... І слова такі, що ніяка музика не витягне... Пісня повинна літати. А у нас іноді „літає" ще слабенька частівка, кимсь викинута на естраду і навіть підхоплена учасниками самодіяльності:

Гармоніста я любила,
Гармоніста тешила,
Поки в того гармоніста
Часики „спопешила"...

Звідки беруться такі виродки - частівки? Та не раз і цілі пісні бувають не кращі... Треба, щоб гарна пісня витіснила всі низько - якісні, халтурні витвори. Окремі виконавці ще мало використовують невичерпне багатство народної пісенності. Художня рада Укрконцерту повинна запрошувати на свої засідання і композиторів, і поетів, бо це наша спільна справа".

16 ЛЮТОГО — ДЕНЬ ДЕРЖАВНОСТИ ЛИТВИ

16-го лютого 1918 р., в столичному місті Литви, Вільнюсі, обрана литовським народом Національна Рада проголосила незалежність Литви як Республіки. Цьогорічні Ювілейні святкування литовців в Шикаґо відбудуться 18-го лютого (в неділю), о 3-ій годині по полудні, в „Цівік Опері", з офіційною та концертовою частинами. В другій частині ставиться спеціяльно для цього свята написана кантата „Борці", яку виконає хор з більш 200 хористів і визначніших литовських солістів та при участі симфонічної оркестри.

На це свято литовці щиро запрошують своїх історично приязних приятелів українців. 16-18 лютого литовці влаштовують філятелістичну виставку спільно з українцями. Місце виставок — „Бальзекас Мотор Селс Інк., 4030 Арчер".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сміття і політика

2-го лютого ц. р., коли розпочала в Ню Йорку страйк спілка робітників міського Санітарного відділу, ніхто з її 10.000 членів, мабуть, не припускав, що ця ніби суто економічна справа набере розголосу по всій країні, створить поважний фермент у Республіканській партії і заторкне найповажнішу сучасну проблему в Америці — пошанування права і способів боротьби проти його порушників.

Страйк був протизаконний, бо нехтував так званим законом Джорджа Тейлора, що його прийняла минулого року стейтова леґіслятура під особливим натиском губернатора Рокефеллера: закон забороняє страйки в установах загального добра. Посадник Ню Йорку Дж. Ліндзі відкликався до суду, який наказав негайно припинити страйк, а коли керівники згаданої вгорі спілки не скорились тому судовому наказові, то суд засудив голову спілки Джана ДеЛюрі на 15 днів в'язниці, заборонив місту вплачувати за робітників їх членські внески до спілки по 8 дол. місячно впродовж півтора року і підтримав посадника у його принциповому становищі, що годі піддаватися шантажеві і визнавати підвишку під терором. Тож посадник Ліндзі відкинув також пропозицію стейтової роз'ємчої комісії, яка приймала вимоги спілки щодо підвишки 425 дол., дармащо вже тепер міські чистильники в Ню Йорку отримують річно 6.424 дол., які впродовж трьох років доходять до суми 7.956 дол. річно. Ліндзі вимагав закликати національну ґвардію і зорганізувати широку самодопомогу 8-ох мільйонів мешканців. Рокефеллер відмовився закликати національну ґвардію і проголосив тимчасове перебрання Санітарного відділу Ню Йорку під стейтову адміністрацію із задоволенням вимог страйкарів. На цій підставі страйкарі вернулися до праці й почали очищувати місто від 100.000 тонн сміття, яке нагромадилось на вулицях, погрожуючи пошестю заразливих недуг.

Але в цій розбіжності становищ посадника Ліндзі і губернатора Рокефеллера преса й громадська думка негайно добачила вияв не тільки персональної неприхильности отих обох мужів, але й політичну гру Рокефеллера: він, мовляв, дивиться крізь призму своїх персональних амбіцій у році президентських виборів і хоче запевнити собі прихильність робітничих спілок, які принципово противляться покликуванню національної ґвардії проти робітників. Головний арґумент Ліндзі: завданням національної ґвардії була б не боротьба проти страйкуючих робітників, а рятування міста проти загрози масових пожеж і заразливих недуг, бож страйкова ситуація вже довела до проголошення в Ню Йорку „вийняткового стану". Головний арґумент Рокефеллера: ситуація стала такою розпучливою, що найпершою річчю було закінчити страйк.

Здавалося, що з закінченням страйку внаслідок інтервенції Рокефеллера він заслужив собі на вдячність вісьмох мільйонів мешканців Ню Йорку і вдячність робітничого світу, себто — виграв політично. Однак, незабаром виявилось, що велика більшість преси, включно з „НЙ Таймсом", гостро засудила становище Рокефеллера: не можна, мовляв, нехтувати законом, що його він сам, Рокефеллер, підписав, не можна потурати шантажеві робітників і не можна порушувати компетенцій міської самоуправи Ню Йорку. Рокефеллер не знайшов у стейтовій леґіслятурі більшости для свого законопроєкту про перехід під стейтову опіку Санітарного відділу Ню Йорку. І тому справа знову опинилась в руках посадника Ліндзі.

Таким чином справа „сміття в Ню Йорку" поважно потрясла організацією Республіканської партії в стейті і місті Ню Йорку, бож і Ліндзі і Рокефеллер є республіканцями, та ще й обидва є членами партійного ліберального крила. Можливо, що до осени цього року ця справа забудеться, але покищо престиж Нелсона Рокефеллера, як поважного потенціяльного кандидата на президента від Республіканської партії, значно захитався, бо його власні однопартійці закинули йому демагогію і легковаження закономірністю — задля здобування виборчих голосів. Ця стихійна реакція мешканців міста і стейту Ню Йорку, які сотнями й тисячами депеш та листів засипали членів стейтової леґіслятури, у великій більшості неприхильних для губернатора Рокефеллера, ствердила ще раз здоровий інстинкт, здоровий підхід американських громадян до проблеми закономірности і шляхів її зберігання. Нехтування законами й судовими присудами з еґоїстичних і матеріялістичних причин погрожує країні кризою, що її не можна легковажити. У цій загрозливій атмосфері люди підтримують тих, що стоять за чистоту принципу правопорядку.

Тому в цій справі виграли — покищо — здоровий глузд і пошанування права.

Б. Мартос

КРУТИ

Наблизився час, коли українські організації відзначають пам'ять героїв Крут. При Українській Вільній Академії Наук у ЗДА зорганізовано Комісію для встановлення фактів і дат з наших Визвольних Змагань. Ця комісія перевела дослідження шляхом особистих розмов із справжніми учасниками бою під Крутами або розсилки їм анкет. Таких учасників бою в ЗДА живе ще більше як десяток. Хоч дослідження ще не закінчене, можна вважати встановленими такі факти:

1. Неправдивим твердженням треба вважати ніби в бою під Крутами брав участь Студентський курінь, який недавно перед тим склався. На ділі там була тільки одна сотня Студентського куреня (біля 120-130 душ). Решта куреня під командою С. Довгаля, студента, що повернувся з німецького фронту в ранзі підпоручника (живе в Німеччині), брала участь в упертих боях на вулицях Києва проти совєтської „п'ятої колони", що виступила збройно в кількості біля 6.000. В цих боях на протязі трьох днів комуністів переможено, але й на нашій стороні було багато поранено й убито, в тому числі й студентів, а між ними був тяжко поранений і сам С. Довгаль.

2. Основою оборони Крут була І-ша Українська Юнацька (юнкерська) ім. Б. Хмельницького школа під командою сот. Аверкія Гончаренка (тепер підполковник, живе в Америці), що був лектором тактики у тій школі і курінним начальником її молодшого курсу. Юнкерів, студентів високих шкіл, гімназистів і учнів інших шкіл — всіх разом було не 250, як пише Д. Дорошенко („Історія України", т. І, ст. 284), а понад 600 при 16 кулеметах.

3. Бій розпочався не 30 січня по полудні, а 29-го, біля 9-ої години ранку і тривав не „яких дві години", як дехто пише, а до 7-ої год. вечора, тобто 10 годин.

4. Оборонці Крут не були „напівдіти, які ніколи перед тим не тримали зброї в руках" (Д. Дорошенко, І т., ст. 284), а юнкери військової школи та студенти, що перед тим вправлялися біля двох місяців на майдані юнацької школи та на її стрільниці і вчилися не тільки стріляти, а й кидати бомби. Було, правда, кілька новаків, але їх А. Гончаренко приділив до обслуги лазарету. А були й такі, що вже побували на протинімецькому фронті. Було й 20 старшин юнацької школи та двоє в Студентській сотні. Був і саморобний бронепотяг з гарматою й кулеметом під орудою сот. Лощенка. Був і лазарет з лікарем Бочаровим та санітарами. Був і вагон із запасом набоїв та ґранат.

5. Большевики не „обійшли лінію оборони з двох сторін' ,(Д. Дорошенко, 284), а лише пробували обійти, але були кожного разу відбиті з великими втратами.

6. Сот. Тимченко й сот. Богаєвський не належали ні до штабу Студентського куреня, ні навіть до його складу. Тимченко був губерніяльним військовим начальником Чернігівщини, а Богаєвський був його адьютантом. Вони не втекли „ганебно" до Києва, як тільки почався бій, а виїхали напередодні до Ніжена (Чернігівщина), де мітинґував полк ім. Т. Шевченка, розаґітований большевиками, і загрожував виступити проти Юнацької школи.

Боєм командував сот. А. Гончаренко.

7. Студентська сотня не була „ганебно покинута" своєю командою (там таки), бо її командир сот. Омельченко був при ній під час бою і дуже добре командував нею, поки не був тяжко поранений і віднесений до лазарету; помер по дорозі до Києва.

8. Студентська сотня не була по один бік залізниці, а Юнацька школа — по другий бік залізниці. Справа від неї була 2-га сотня Юнацької школи з 4-ма скорострілами під командою сот. Горошка, а вже потім — залізниця; а ліве крило захищала одна чота юнкерів також із скорострілами під командою хор. Семирозума.

9. Праве крило юнкерів не було примушене відступити, а затримало свою позицію до кінця, хоч бій був гарячий. Лише сот. А. Гончаренко мусів вивести в резерву І-шу сотню юнкерів (свіжу).

10. Десь біля 7-ої год., коли вже стемніло, бій почав стихати. Тоді сот. А. Гончаренко дав наказ поступово відходити, починаючи з лівого крила, до потягу, що стояв по другу сторону станції Крути. При цьому першою відходила Студентська сотня, а потім по черзі 2-га, 3-тя й 4-та сотня юнкерів, а перша сотня прикривала відхід вогнем.

11. При перевірці біля потягу виявилося, що бракує однієї чоти Студентської сотні. Розвідка, послана на розшуки, вернулася ні з чим. Треба думати, що вона була захоплена большевиками, але це точно ще не встановлено.

12. Під Крутами було, справді, вбито й поранено біля 300 юнаків, кращих синів України: юнкерів, студентів високих шкіл, учнів технічних шкіл, гімназистів старших кляс і 11 старшин, — половина учасників бою. Це — наші герої. Святочно відзначаємо їхню світлу пам'ять, як символ тих сотень тисяч, що загинули в боях за Україну.

ВАТЬКИ: Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

о. Ф. Кульчинський
Протопресвітер

ІДЕЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВНОГО ПАТРІЯРХАТУ

(Дискусійна)*

(1)

Напрошуюсь до „Українського Православного Слова" зі своїми думками на цю тему — заохочений статтею у „Віснику" (ч. 21, м. р., стор. 4) під заголовком „Про Патріярхат з політикою й без політики". „Самий факт евентуальної дискусії над цим був би корисний" — читаємо в цій статті, видно, редакційній, бо автора її не названо.

Аналізуючи цю статтю, не можемо погодитись з підходом до розв'язування проблеми Патріярхату, з багатьма в ній твердженнями й висновками, як наприклад:

„У зв'язку з першим Світовим Конґресом Вільних Українців знову відізвалися голоси за створення Українського Православного Патріярхату.

Безумовно, ці бажання виходять з благородних патріотичних почувань".

Це перші два абзаци у вищеназваній статті. А в 7-ох абзацах снуються думки і твердження, що їх можна звести до оцих точок:

Патріярхат, створений поза межами України, не виправдав би надій, що покладаються на нього, — він не приніс би жадної користи під поглядом політично-державним і „ніскільки не причинився б до вдержання національного існування українців поза межами України", — що, мовляв, у майбутньому у Відродженій Українській Церкві у Вільній Україні могли б не визнати в ній Патріярхату поза межами України, — могли б постати два Українські Патріярхати, — Патріярхат для яких 300.000 вірних у розсіянні сущих — це діло неповажне, — українців у вільному світі „їхній патріярхат міг би наразити на здивування збоку державних націй і солідних Церков" — і нарешті висновок: належний престиж і юрисдикцію своєму майбутньому Патріярхові мала б дати Україна, а не еміґрація".

Де джерело цих передбачень і побоювань автора?! Це все тільки уявне.

Я ж собі цілком інакше це уявляю. Не слід нам залякувати себе — „дивуванням державних націй і солідних (!) Церков", а щодо відношення вірних православних українців поза межами України до Церкви й її устрою у вільній Україні — я маю таке переконання: коли, дасть Господь Бог, Україна буде вільною й незалежною, то Відроджену в ній Українську Церкву всі православні українці, де б вони не перебували, — визнають за свою Матірну Церкву — й Єдина Українська Православна Церква поза межами України визнає юрисдикцію Патріярха чи Митрополита Київського й всієї України.

Однак, такі передбачування й міркування чисто суб'єктивні, і не з ними треба підходити до розв'язування проблеми Українського Православного Патріярхату — у вільному світі й звичайно — підходити „без політики".

Найбільш контроверсійним у статті є суґестії й твердження, що Український Православний Патріярхат міг би бути створений тільки тоді, коли б була своя держава, бо, мовляв, „юрисдикцію могла б дати майбутньому Патріярхові Україна, а не еміґрація". Україна, як держава, ніяк не могла б дати юрисдикції Патріярхові, бо держава не посідає таких прероґатив. А щодо того, що тільки у власній державі православні українці могли б мати свій Патріярхат, то подібні думки не так давно висловлювались в церковній українській пресі в Канаді. Отже, виходило б, що форма устрою Церкви мала б залежати виключно від державного уряду й тільки в незалежній державі. Коли мова про Український Православний Патріярхат, в часі, як український народ не має своєї держави (хоч властиво вона тепер тільки, віримо, тимчасово окупована), то за, так би мовити, „канадійськими концепціями" й Церква, до якої належать православні українці поза межами України, не може мати свого Патріярхату.

В аспекті історично - канонічному так воно не є. Історія Православної Церкви щодо творення бездержавними народами форм церковного устрою й, зокрема, патріярхатів — нам щось інше доводить. Сучасні східні патріярхати Єрусалимський, Антіохійський, Александрійський та й Західньо-Римський були постали в таких обставинах, коли держава не мала жадного впливу на це, і вірні, що належали до цих патріярхатів, творили свої церковні громади — Церкви, з таким чи іншим устроєм у них — незалежно від держави. Так було на початках, так було пізніше, так воно є й тепер — в Італії, у державах арабській, турецькій, ізраїльській. У теперішні часи східні патріярхати знаходяться в державах, що тільки толерують православні Церкви й хотіли б їх зовсім зліквідувати. Всі ми знаємо, в якім то важкім становищі й які великі клопоти має Царгородський Патріярх. Число вірних православних у Східніх Патріярхатах від 200.000 до 250.000 в кожнім, а то може й менше.

---

* Передрук з „Українського Православного Слова", органу УПЦ в ЗДА (ч. 2, лютий 1968 р.).

(Закінчення буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„НА УКРАЇНІ" ЧИ „В УКРАЇНІ"?

У „Свободі" з 7-го лютого ц. р. надрукована в рубриці „Голоси читачів" статейка п. Мих. Лавренка, затитулована цитатою із Шевченка: „В Україну ідіть діти, в нашу Україну..."

Як виходить із змісту цього писання, на нашому еміґрантському обрії об'явився досі невідомий мовознавець. Він, покликаючись на авторитет Шевченка, закликає нас, і то в повчальній та категоричній формі, говорити і писати виключно „в Україні", бо означення „на Україні" накинули нам... москалі і поляки.

Для пригадки наводжу кілька уривків із писання п. Лавренка: „... але тому, що з пісні слова не викинеш" (йдеться про цитату в заголовку: „В Україну ідіть діти"... — З. С.), бо написані нашим Пророком слова, а особливо оте велике „В", наколи б його змінити на „НА" зразу б утратили свій чар і властиву їм красу..."; „... але кажемо чи пишемо „НА Україні" — цим не лише ображаємо: себе, свій нарід, але й свою мову та допомагаємо своїм ворогам нас же таки ображати та й москалити, а чи польщити".

А далі полум'яно волає: „Чи ж до лиця нам, українцям, писати — „на Україні" і цим понижувати себе і нашу дорогу Батьківщину? Схаменімось! І пишімо лише — в Україні! Покиньмо мавпити з московського прикладу!"

Приходиться ствердити, що пан Лавренко зовсім не обізнаний із творчістю Шевченка, бо коли б знав ту творчість, то не відважився б посилатися на його слова. А шкода — багато дечого можна навчитися від нашого Великого Вчителя.

Шевченко у своїх творах вживає паралельно „в Україні" і „на Україні". Щоб не бути голослівним, подаю лише декілька прикладів, що відносяться до „на Україні". На першому місці ставлю початкові слова „Заповіту", нашого другого національного гимну: „Як умру, то поховайте мене на могилі, Серед степу широкого, На Вкраїні милій..." А далі: „Було колись добре жити На тій Україні..." („Іван Підкова"); „Церков - домовину Нема кому полагодить На тій Україні"... („Стоїть в селі Суботові"); „І хто знає, що діється В нас на Україні"... („Княжна"); „Ой зоре! зоре! — і сльози кануть. Чи ти зійшла вже і на Україні?" („Сонце заходить, гори чорніють"); „Бо немає в мене роду На всій Україні..." („Лічу в неволі дні і ночі"); „На тій преславній Україні"... („Москалева криниця"); „А скрізь на славній Україні"... („І виріс я на чужині").

Таких прикладів можна б навести дуже багато.

Із писанини п. Лавренка виходить, що також і Шевченко, тому, що пише і „на Україні" — ображає себе, свою батьківщину, свій нарід і свою мову... Коли говорити взагалі про образу, то якраз п. Лавренко ображає нашого національного Пророка та всіх тих, що пишуть і говорять „на Україні", — коли пише такі нісенітниці!

У відповідь на питання, поставлене в заголовку. Пишемо і говоримо: „на" Україні і „в" Україні. Обидва означення добрі і традиційно, з давніх - давен засвоєні в нашій мові. Доказом цього є і Шевченкова творчість і народна творчість.

Це стосується не тільки до України, наприклад, пишемо і говоримо також: на Угорщині, на Білорусі, на Словаччині ,на Литві, на Чехії (Чехах); але тільки: в Польщі, в Німеччині, в Румунії, в Болгарії, в Чехо-Словаччині і т. п.

На закінчення цих моїх зауважень пригадаю українське стародавнє, але, на жаль, уже призабуте, мудре народне прислів'я: „Шевче, знай своє шевство, а в кравецтво не мішайся..."

Зенон Стефанів

ДИСКУТУЙМО ПОВАЖНО

Ми не вміємо поважно дискутувати, не вміємо доходити до спільних об'єктивних висновків. Це явище можна завважити і у зв'язку з т. зв. „Заявою" 35-ти професорів американських університетів, яку вислали вони до офіційних представників Совєтського Союзу. Такі „заяви", апелі чи листи можуть писати різні люди, різні групи людей, і це їх справа. Тим більше тепер, коли такі серйозні, глибокі, речеві оскарження під адресу совєтських властей впали з'уст Вячеслава Чорновола та інших.

Ми, на жаль, „думаємо" нервами (п. Доброс) або розписуємося про різні „байки" і „поучення" (п. Шанковський). „Новий Шлях" подумав глибше, бо обвинувачує за всі злочини і тих людей, до кого та „Заява" була вислана, але це те мінімальне з того всього.

Тепер прямо кричить до нас ідея спільної, обдуманої акції проти переслідування наших братів в Україні. Тим більше, що ті переслідування стали відомими всьому культурному світові, і саме зміст та форма „Заяви" підходять під той момент. Тож піднімім могутній крик, мобілізуймо все, що живе, в оборону наших братів і сестер, а не „викінчуймося" на власних „смітниках", не топім себе у своїх власних помиях. Бо саме така непродуктивна й непродумана дискусія (якщо такого слова можна вжити) на руку тим, про кого і Чорновіл і автори „Заяви" пишуть. Чим більше ми сваримося між собою, тим менше думаємо про головного нашого ворога: імперіялістів Москви. Не гаймо часу на несуттєві речі, бо шкода кожної втраченої години.

І. Я. Хамуляк
Ірвінґтон, Н. Дж.

Микола Лівицький

П'ЯТДЕСЯТИРІЧЧЯ ВЕЛИЧІ І СЛАВИ

(Промова Президента Української Народної Республіки в екзилі на святі Української Державности 28 січня ц. р. в Торонті)

(2)

Саме, щоб протиставитися ходові Української Національної Революції, большевицькі сили, які діяли тоді в Україні, скликали на половину грудня 1917 року до Києва всеукраїнський з'їзд рад солдатських, робітничих і селянських депутатів. Але той з'їзд у своїй величезній більшості висловився за Центральну Раду і проголошену нею Українську Народну Республіку. Тоді лише яких 15% делеґатів з'їзду, отже цілком незначна меншість, переїхали до Харкова і там, під охороною московського війська проголосили створення т. зв. Української Радянської Соціялістичної Республіки. Коли вкінці січня 1918 року частини червоної російської армії під командуванням Муравйова здобули на короткий час Київ, большевики розстріляли в столиці України кілька тисяч українців. Розстрілювали навіть тільки за те, що хтось розмовляв українською мовою. Такі були початки влади „незалежної і суверенної" УССР, 50-річчя проголошення якої оце відсвятковано в Києві.

З наведених фактів можемо зробити таке ствердження: в 1917 році в Україні відбувалася Велика Українська Національна Революція, і цей рік не був проґайнований тодішніми українськими національними діячами. Не Українська Радянська Соціялістична Республіка, а Українська Народна Республіка, проголошена з волі українського народу, була нашою справжньою національною державою; після покликання до життя Української Народної Республіки в листопаді 1917 року, а особливо після IV Універсалу Української Центральної Ради з його словами: „віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою Українського Народу" — українська нація, після майже двохсотлітньої перерви, з недержавної нації стає нацією державною; і, врешті, саме тоді з'явився могутній дороговказ на майбутнє збройної боротьби і боротьби всіми іншими засобами і способами за остаточне закріплення новітньої суверенної української держави.

Великий борець за свободу Італії Мацціні сказав колись такі слова, що їх потім не раз повторювано: потерпіти поразку на якомусь етапі боротьби, але не піддатися ворогові, не скоритися йому — це значить перемогти. Якщо по трьох-чотирьох роках героїчної війни, яка на всіх землях України і з усіма ворогами йшла під прапорами Української Народної Республіки, ми потерпіли поразку і вороги окупували й розшматували територію соборної України, то ні уряд, ні військо Української Народної Республіки на чолі з Головним Отаманом Симоном Петлюрою, які були змушені піти в екзиль, не скапітулювали перед ворогом і не визнали брутальною силою накинутої Україні Української Радянської Соціялістичної Республіки. Не визнав її і наш незламний український народ.

Я не потребую нагадувати тут, який режим впровадила совєтська Москва в окупованій Україні: ми це всі знаємо. Це режим національного гніту і колоніяльного визиску, режим терору, заслань, штучного голоду, розстріляного українського культурного відродження, режим, від якого згинули мільйони українських чоловіків, жінок і дітей.

Але не тільки Головний Отаман Симон Петлюра з екзильним урядом УНР і з усією українською еміґрацією іншими методами продовжував боротьбу за визволення України на чужині: спротив і боротьба не припинялися і серед українців на Батьківщині. За свідченням самих большевицьких істориків, в підсовєтській Україні до 1927 року діяли петлюрівські повстанці, щойно в 1929 році були викриті й розгромлені такі підпільні організації, як Спілка Визволення України (СВУ) і Спілка Української Молоді (СУМ), в Українській Автокефальній Православній Церкві, в кооперації, в установах комісаріяту земельних справ тощо зробили собі твердиню замасковані, ненависні окупаційному режимові петлюрівці або, інакше, „буржуазні націоналісти", а навіть в українському комсомолі та в українській комуністичній партії сиділи люди з національним чи націоналістичним ухилом, що їх винищували Чека, ГПУ, НКВД.

На західньоукраїнських землях, спеціяльно в Галичині, мали місце не тільки культурно-господарська діяльність у розмірах, на які дозволяли умовини під польською займанщиною, але й підпільний рух УВО й ОУН. Під час і після другої світової війни діяли українські повстанські формації, зокрема Українська Повстанська Армія (УПА), а Українська Національна Армія та її складова частина, І-ша Дивізія „Галичина", хоч на початку й була підпорядкована німецькому командуванню, зформувалися для того, щоб мати зародок українських збройних сил для боротьби за самостійну Україну. Це все свідчить про те, що український народ залишився вірним тим ідеалам, що викристалізувалися в час Української Національної Революції, і невмирущим словам IV Універсалу про суверенну Українську Народну Республіку.

За 50 років, що відділяють нас від початку Української Революції, українська національно-державна справа пішла наперед — про неї знають тепер у чужинецькому світі, вона увійшла в свідомість українських народних мас на Батьківщині. Москва не посміла ліквідувати бодай отієї фіктивної української держави у формі УРСР, впроваджуючи навіть її до Об'єднаних Націй. Це не тільки тому, щоб мати зайві голоси в цій інтернаціональній установі або блефувати перед світом, що Совєтський Союз — це не централістична, колоніяльна імперія, а федерація незалежних і рівних республік. Це також для того, щоб облудними заявами про „незалежність і суверенність" УРСР присипляти чуйність українців і відвертати їх від невхильних прагнень мати свою справжню незалежну і суверенну державу.

І тому ми можемо зробити друге ствердження: не дивлячись на мільйонові жертви і невимовні страждання українського народу під режимом московської окупації, ми не програли нашої визвольної боротьби, ми далі невхильно йдемо до перемоги, до здійснення нашої найвищої мети.

Одначе, чи не може видаватися декому, що визвольно-самостійницькі прямування українського народу належать уже до минулого, що Москві за останніх 20 років після другої світової війни вдалося зламати українців і переконати їх, що справді існує ота якась „суверенна" УРСР з „вільним, щасливим і заможним життям"? Та ніхто ліпше за українців, які перебувають на Батьківщині — напевно ліпше за декого з нас, що живе у вільному світі — не усвідомлює собі всю облудність і безсоромний глум, які містяться у твердженнях про незалежність і суверенність совєтської України. Знають про це, власне вони, наші брати і сестри в Україні, бо на кожному кроці свого щоденного життя бачать і відчувають нічим не прикрашену дійсність.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Фінікс, Арізона

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ 22-го СІЧНЯ

Українська Громада під проводом Відділу УККА, головою котрого є інженер Володимир Чопівський, від довшого часу старанно приготовлялася гідно відсвяткувати історичні роковини проголошення Державности України Концертом - Академією.

19-го січня делегація Відділу УККА відвідала губернатора Джека Вілямса, котрий підписав Проклямацію Українського Дня в стейті Арізона, і 22-го січня український прапор гордо повівав на стейтовім Капітолю.

Голова Відділу УККА вислав заклик до сенаторів, щоб 22-го січня забрали слово в Конґресі в справі України. Ось виїмки промови сенатора Павла Феніна: „Люблячий свободу український нарід не прийняв совєтської домінації і 46 років продовжує боротьбу для відзискання Свободи та Незалежности." В щоденнику „Фінікс Газет", 26-го січня надруковано довшу інформативну статтю під наголовком: „Українці терплять під комунізмом і є переслідувані Кремлем". Написав інженер Володимир Чопівський.

Слід додати, коли американські репортери в листопаді 1967 написали обширні статті в журналах „Лайф" і „Сатердей Івнінґ Пост" про СССР в дусі коекзистенції і приятельства, вихвалюючи економічний „поступ" режиму й ігноруючи Україну та другі поневолені нації, автор цього допису написав довге спростування до обох журналів, подаючи історичні факти і одержав письмову відповідь з обох Редакцій названих журналів.

Як продовження святкувань 50-ліття проголошення України, 24 лютого 1968, в готелі Дезерт Гіл відбудеться бенкет з участю міського і стейтового урядів з головним промовцем конґресменом Семом Штайґером з Вашінґтону.

Тому, що деякі члени Мішаного Хору хворіли, Концерт - Академія свята Державности відбулася 11-го лютого в залі Української Католицької Церкви, о год. 3 пополудні. Реферат на Академії виголосив проф. Василь Шкварок. Пані П. Бурда віддеклямувала „В Україні дзвони дзвонять". Діти Рідної Школи деклямували і виконали музикальні точки. Мішаний Хор під диригентурою о. Андрія Ілінського виконав в'язанку українських композицій Лисенка, Леонтовича і Стеценка.

Дмитро Владимир

Коговз, Н. И.

РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Заходом Відділу Українського Конґресового Комітету в Коговзі наша громада відзначає в неділю, 18-го лютого, о год. 6-ій вечором в залі Горожанського Клюбу 50-літній Ювілей нашої Державности. В програмі: доповідь, дві деклямації молодечих організацій та виступ квартету Бандуристів під управою проф. Р. Левицького. Відзначення тих Роковин започатковано 19-го січня ц. р. Цього ж дня мейор міста д-р МекДоналд прийняв нашу делеґацію в Сіті Гол та видав проклямацію, проголошуючи день 22-го січня Днем Української Незалежности й Соборности

В неділю 21-го січня місцевий парох Всеч. о. В. Андрушків відправив в наміренні українського народу співану Службу Божу та виголосив зворушливу проповідь, нав'язуючи до часів Української Національної Революції й відновлення Української Держави. Цього ж дня пополудні повівав на ратуші побіч американського зоряного наш український прапор.

Ю. Б.

В листах з України прохають передавати релігійні програми

Рочестер, Н. И. — „Ваші передачі відомі, їх чути в Україні і в Росії. Ви проникаєте туди, куди ми не можемо. Деякі із слуг дому Цезаря також слухають вас, як лише мають змогу... Моліться за нас, передавайте програми частіше, передавайте програми частіше, передавайте Біблію" ... — такого листа одержала євангелицька радіовисильня „Месенджер оф Тру", „Послання Правди", яка передає з Монте Карло, в Монако, програми різними мовами до народів СССР. Листа переслано з України через Румунію. В листі з Польщі, написаному українською мовою, сказано: „Мені 20 років і я слухаю це радіо завжди, як тільки можу. Дуже хочу мати Біблію українською, або польською мовою"... Уривки з цих та інших листів зацитовані в англійському перекладі у виданні „Юкрейнієн Мессенджер" з вересня 1967 і з листопада 1968 р. Євангелицькі програми передаються українською мовою з 1959 року з Монако, з висильні ТВР, двічі тижнево з Південної Кореї та щонеділі з Дофину на Манітобщині в Канаді. У м. Рочестері, Н. И., в ЗДА, працює радіовисильня і редакція, до якої долучився українець родом, євангелик п. Степан Біляк, котрий виступає перед мікрофоном, звертаючись до слухачів українською мовою. Англомовний двотижневик - бюлетень друкується раз на два місяці в Рочестері при Рочестерській Церкві Христа. Видання „розсилається всім, хто дає пожертви на радіопрограму під назвою „Росія для Христа". Очевидно, в тій серії під таким спільним наголовком відбуваються і українські радіопересилання для євангеликів.

Прохання Бібліотеки Українського Музею в Стемфорді, Конн.

„Бібліотека при Українському Музею в Стемфорді являється сьогодні чи не найміцнішою збіркою українознавства на цьому континенті. Одначе є ще багато прогалин, які треба б доповнити, щоб вона могла належно сповнювати своє завдання.

Управа Музею й Бібліотеки звертається оцим до всіх людей доброї волі, які мають ще часто дуже цінні видання, комплекти чи поодинокі числа, щоб своїми дарами допомогли доповнити нашу Бібліотеку. Бракує нам деяких томів Записок НТШ, деяких чисел та річників священицького журналу „Нива", особливо з років перед першою світовою війною, бракує нам теж деяких річників „Богословії", „Записок ЧСВВ".

Всяка наукова книжка чи журнал з українознавства для нас та нашої Громади велику вартість. Із них користають вже і будуть користати свої й чужі дослідники.

З вдячністю приймемо всякі видання, що відносяться до історії України, української літератури, української культури в широкому того слова значенню, українською чи іншими мовами.

Просимо писати чи присилати книжки на адресу:

Ukrainian Museum & Library, 161 Glenbrook Road, Stamford, Conn. 06902, USA.

Д. ПАВЛИЧКО І... ДИТЯЧА ПОЕЗІЯ

Орденоносний „дипломат" Д. Павличко надрукував у „Молоді України" з 27 січня кілька творів для дітей. Написані в одному тоні, без знання дитячої психіки, всі вони зводяться до такого його вірша, під назвою „Баран":

„Став баран серед дороги
І підняв бундючно роги.
Я кажу: „Привіт бараче!"
А він бух мене рогами.
Завжди був він
некультурним —
Краще й не вітатися
з дурнем".

Бенкет з нагоди 50-річчя Української Державности

Промовляючи на бенкеті з нагоди 50-річчя проголошення вільної і самостійної української держави, проф. Ярослав Рудницький ствердив, що український уряд у 1918 р. забезпечив всі культурні і мовні права національним меншинам в Україні, в протилежності до Росії, що різними Валуєвськими і Емськими „указами" створила в історії людства прецедент, що сьогодні називається „лінґвіцидом" (мовобивством). Прелеґент подав свою дефініцію цього явища, що її вперше опублікував у своєму сепаратному звіті Королівської Комісії Двомовности і Двокультурности. Проф. Я. Рудницький запропонував проголошення Об'єднаними Націями „п'ятої свободи" — свободи від мовобивства.

Святочний бенкет відбувся заходами Оттавського відділу КУК, який подбав також про це, щоб в день 22-січня перед будинком міської управи повівав український національний прапор. Делеґація відділу під проводом голови КУК п. інж. М. Світухи відвідала мейора міста і передала йому на пам'ятку англомовне видання творів Т. Шевченка.

В програмі бенкету, який відбувся в готелі „Скайлайн" в суботу 20-го січня, виступив також з промовою сенатор Вілліям Бенідіксон, колишній міністер Федерального уряду Канади. Будучи сам ісляндського походження, сенатор Бенідіксон закликав до конституційного визнання баґато-етнічного складу населення Канади. Підкреслюючи свободолюбність українців і їх витривалість у боротьбі за національні права, сенатор ствердив конечність розвивати свідомість важливости „третьої сили" в Канаді, як чинника, який в и д а т н о спричинився до розвитку Канади в її першому столітті існування, і на якому лежить велика відповідальність за її майбутнє.

Почесними гістьми на бенкеті були також сенатор Реаль Беліль з дружиною, представник міської управи Гарольд Ваддел, пані М. Юзик, проф. д-р К. Біда та інші.

Прихильні коментарі про ці святкування 50-річчя української державности в Оттаві появилися в місцевих англомовних ч а с о п и с а х „Оттава Джорнал" і „Оттава Сітізен" та у франкомовному „Ле друа". (Пресове повідомлення.)

У Дітройті склався окремий Комітет для збірки на ФКУ

Дітройт. — Вістка про відкриття Першої Катедри Українознавства при Гарвардському Університ е т і схвилювала все українське громадянство метрополії Дітройту. Дотепер 35.000 дол. склав Дітройт та околиці на ФКУ. Комітет для збірки Фонду нараховує 20 осіб. Голова — д-р В. Савчук, заступник — д-р Софія Панфанович, секретар інж. Іван Панчак, скарбник — Анатоль Ромах, та члени: дир. Ів. Білоус, Богданович Михайло, інж. Гнатчук Всеволод, інж. Гелемей Теодор, Жданів Ярослава, інж. Остап Захарків, Запорожець Емілія, Козан Марія, інж. Микола Кунинський, Луцька Анна, інж. Лопатяк Володимир, інж. Богдан Петріна, Папіж Василь, Рожак Ілько, Стельмах Теодосія та Сявавко Мирослав. 350 осіб та 30 організацій вже зложили або сплачують по 1,000 500 чи 100 дол., підписавши відповідні декларації на ФКУ.

Капеля Бандур и с т о к СУМА ім. П. Орлика, під мистецьким керівницт в о м Петра Потапенка ще минулого року зголосила свою готовість дати концерт на Фонд Катедри. І ось, в неділю, 18 лютого в залі Комюніти Арт Сентер Авдиторюм, при Вейнському Університеті відбудеться доброрідний концерт Капелі Бандуристок. Ввесь дохід на Фонд Катедри. Капеля Бандуристок — це мистецька одиниця, якої не можна слухати без зворушення. Вона має в своєму складі гарні голоси та велику частину молоді, що виросла, а то й народилася вже в Америці. Подивляємо також працю диригента Петра Потапенка. За прикладом Капелі Бандуристок повинні піти всі українські мистецькі одиниці, та пожертвувати свій талант для такої великої цілі — Першої Катедри Українознавства. — В. С.

УНСоюз набув документальний фільм для показу по Відділах

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Головний Уряд Українського Народного Союзу, після кількакратного перегляду і відповідних вказівок, придбав документальний кольоровий і звуковий кінофільм продукції Ярослава Кулинича „День на Союзівці", з підналоговком „День Українського Народного Союзу на Союзівці". Фільмування і монтаж виконав Ярослав Кулинич, дикторський текст написав Леонід Полтава, диктор — Юрій Денисенко. Фільм знайомить глядача з відпочинковою Оселею УНСоюзу „Союзівкою", з красою довколишньої природи, з кількома важливими святкуваннями, що відбулись на „Союзівці", як відзначення 50-ліття Української Державности, вибори „Міс Союзівки" на 1967 і на 1968 роки, спортивні змагання, концерти з участю молоді та ін. У фільмі зафіксовано частину промови кол. прем'єра Уряду УНР проф. Бориса Мартоса з нагоди Золотого Ювілею УНР. Глядачі побачать на екрані світової слави акторів з Голивуду Джека Пеленса і Майка Мазурки, Міс ЗДА п-у Мішел Метрінко, мистця Едварда Козака та багатьох інших діячів, як і сотні гостей, які в літні місяці що кінця тижня прибувають з усіх кінців Америки і сусідньої Канади, щоб приємно і культурно відпочити в своєму колі. Кінофільм „День на Союзівці" призначений для показу по Відділах УНСоюзу, і він може бути справді атракцією кожних зборів Відділу, в поєднанні з короткою доповіддю чи обговоренням ділових справ. У справі спровадження фільму, якого зроблено дві копії, звертатись до Головної Канцелярії УНСоюзу. Висвітлення цього дбайливо знятого фільму, (16-міліметрова стрічка) із чистим й виразним світловим записом звуку, триває півгодини.

Вилазить шило з мішка

В УССР населення не знало, що на контрреволюційну спробу перевороту в Еспанії Москва таємно слала не тільки зброю, а й людей, в тому з України. Останнім часом совєтська преса часто згадує про „революцію" в Еспанії. „Літературна Україна" з 19 січня розповіла про „волонтерів", які бились проти національних е с п а н с ь к и х військ і потім втікали до СССР. Декілька з них відбули зустріч у Києві. Якийсь енкаведист - генерал сказав: „Там було чимало ваших земляків - українців, — сказав на завданні генерал армії П. І. Батов. — Хотілося, щоб письменники пильніше поставилися до теми інтернаціональної дружби, більше писали про волонтерів свободи. Слід розповісти молодому поколінню про подвиги наших земляків, які воювали в Іспанії, повернути із забуття імена Івана Григоровича Підголо, Прокопа Федоровича Романенка". Москва пробувала чужими руками „звільнити" Еспанію для себе.

Д-р Ц. М. Суховерський — професор університету

Д-р Ц. М. Суховерський

Едмонтон (О. Бук). — Рада Правителів Альбертського університету в Едмонтоні назначила д-ра Целестина Суховерського асистент - професором вищого курсу слов'янської бібліографії й методології досліджів, обов'язкового предмету для стажистів славістичних програм М. А. і докторських програм слов'янської лінґвістики. Одночасно д-ра Суховерського піднесли в чині до звання бібліографа нових мов (слов'янських, романських і германських), починаючи з квітнем ц. р. Професор Суховерський пройшов нелегкий шлях у своїм прямуванні здобути потрібні кваліфікації в Канаді. В серпні 1961 р. він одержав ступінь „мастер'с" бібліотечних наук у Вашінґтонськім університеті й потім почав працювати професійним бібліотекарем в Альбертськім університеті в Едмонтоні. Його фахові досліди й практичні поради прино с я т ь значну користь славістичній збірці в бібліотеці, а його бібліографічні консультації сприяють студентам вищих курсів в писанні есеїв та дипломових дисертацій. Д-р Суховерський бере участь у семінарах слов'янських і східньоевропейських студій і є активним членом Канадської Асоціяції Славістів. В червні 1966 р. на конференції цієї асоціяції він був дискутантом за круглим столом на тему „Слов'янські бібліотеки при канадських університетах" і потім дав доповідь на цю тему. Д-ра Суховерського обрали головою комітету КАС для впорядкування бібліографії наукових праць членів цієї асоціяції та членом координаційного комітету справ слов'янських бібліотек у Канаді.

Проф. Суховерсь к и й є членом УНСоюзу у 503-му Відділі.

Організується українське життя в Боснії

Перші українські поселенці в Боснії і Славонії почали селитись у 90-их роках минулого століття.

Українці, які живуть в районі Боснії, у Югославії, називають своє головне місто Баня Лука — Банялівкою. Місто стало центром організованого культурного життя для українців Боснії і Славонії. Там вперше аж у 1965 р. відбувся з'їзд, на який прибули також бачванські і сремські українці - руснаки. В міжчасі чимало українців виїхали з Боснії до Бачки, особливо інтеліґентів. Тепер на всю Боснію навчання української мови проводиться в школі тільки в одному (!) селі. Частина української молоді гуртується ще навколо української радіопередачі з Баня Луки, яку вони можуть передавати тільки раз на два тижні. У радіоредакції під керівництвом Романа Мизя, працює 12 осіб, переважно молодь, і всі, в тому й керівник — працюють цілком без оплати. В редакції радіо працює і поет Павло Головчук, який сказав кореспондентові варшавського „Нашого Слова", ч. 49 з м.р., що він змалку не мав змоги вчитись українською мовою і тому довгий час писав свої вірші сербохорватською м о в о ю. Але від двох років він узявся читати Шевченка і Франка і нині добре володіє українською мовою, пише нею і друкується в газеті „Руске Слово". Поетові 27 років. Кореспондент згадує, що вірші П. Головчука „З грудки рідної землі" справив на нього велике враження.

У м. Баня Лука, крім радіоредакції, пожвавлює тепер працю культурно - освітнє товариство ім. Т. Шевченка.

Вінніпеґ, Канада

УКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КРУЖОК

Під кінець листопада й на початку грудня Український Студентський Кружок при Манітобському університеті спонзорував спеціяльно для цього університету фільм „Тіні забутих предків", продукції української київської Кіностудії ім. О. Довженка, що здобув 6 нагород на міжнародніх фестивалях. Фільм висвітлено в театрі Юніверсіті Каледж. Відвідало його близько 500 студентів, професорів і загальної публіки; „Тіні" викликали зацікавлення в різних факультетах, а зокрема в Школі мистецтв.

У неділю, 17 грудня, Кружок улаштував літературний вечір, присвячений особистій і національній ліриці поета Василя Симоненка, в Колеґії св. Андрея при Манітобському університ е т і. Андрій Журавський, кандидат славістичних наук, доповідав про життя і творчість цього поета: уривки з Щоденника й твори Симоненка читали інші члени. Дискусія насвітлювала особливості Симоненкових писань і його відношення до „шестидесятників".

Український Студент с ь к и й Літературний Кружок на акад. рік 1967-68 очолюють Софія Качор, голова; Юрій Дуравець, заступник голови, й Ада Котович, секретарка. Дорадником кружка є основник Яр. Розумний, асистент - професор літератури й мови в славістичному департаменті Манітобського університету.

Заснований два роки тому Кружок має за завдання читати й дискутувати сучасну українську літературу в Україні й закордоном. Кружок приготовляє збірку творів визначних українських поетів у перекладах на англійську мову.

ЗВЕРНЕННЯ

Асоціяція Діячів Української Культури в Ню Йорку з радістю вітає подію історичної ваги — постання українського наукового центру при Гарвардському Усіверситеті. Три катедри українознавства при одному з найавторитетніших університетів Америки і цілого світу слід оцінювати, як постання трьох потужних бастіонів оборони української правди у вільному світі, потоптуваної і фальшованої нашими ворогами. Це — потужні засоби росту престижу України в колі культурних народів, це, врешті, непоборна зброя у визвольній боротьбі нашого народу з наїзником.

Тому Асоціяція Діячів Української Культури закликає своє членство, своїх прихильників і загалом всі круги діячів української культури: 1) індивідуальними пожертвами п о п о в н ю в а т и Фонд Катедри Українознавства, 2) влаштовувати концерти, виставки жертвованих образів та інших мистецьких речей, театральні вистави, льотерії, призначивши чистий прибуток з цих імпрез на Фонд Катедри Українознавства, 3) Вести непослабну, освідомчу акцію серед широких кіл громадянства, щоб з'ясувати величезну вагу постання Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті для нашої визвольної справи, закликаючи до пожертв в розмірах, що їх вимагає наша національна честь і наше звання політичної еміґрації.

Управа АДУК

Баль інженерів і лікарів

Товариство Українських Інженерів Америки і Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Відділи Метрополії Н.Й., влаштовують репрезентаційний річний Бенкет і Баль 17 лютого ц.р. в готелі в Ню Йорку, Волдорф - Асторія, Парк Аве. і 50 вул. Баль відбудеться у Старлайт Бол Рум та почнеться коктейлем о год. 6 вер.

Ця імпреза, п'ята з черги, що її влаштовують спільно оба Товариства, звертає увагу не тільки численної української громади, але також викликує зацікавлення американської публіки.

Під час балю передбачена мистецька програма, в якій цього року виступить популярний квартет „Каравана" з новим репертуаром. Оркестра „Амор" гратиме до танцю. Заспівуватиме буде відома улюблений п. Ігор Ранковський.

За традицією кожного року, відбудеться презентація дебютанток, яку підготували пп. О.С. Процюк, О. Терлецька і О. Яримович при участі Комітету Пань складеного з дружин членів обох Товариств.

Дебютують пані: Ірина Віріцук, Мейплвуд, Н. Дж., Люба Крушлин, Йонкерс, Н. Й., Галина Лев, Ню Йорк, Ольга Мовчан, Македонія, Огайо, Зоя Оришкевич, Бруклин, Н.Й., Оксана Равлюк, Вашингтон, Н.Дж., Ліда Керницька, Сентрал Айсліп, Н. Й., Звенислава В. Ленець, Пукіпсі, Н.Й., Оксана Є. Макарушка, Бруклин, Н.Й., Адріяна Б. Олексюк, Джамейка, Н.Й., Лярісса М. Оришкевич, Бруклин, Н.Й. і Христя Цвіль, Бронкс, Н.Й.

Дебют це радісна подія для молодих панночок, та їх батьків, в якій молоді панове відгороджують почесну ролю ескорти. Як їх зустріне громадянство? Чи ці молоді громадяни стануть вартісними одиницями у своєму середовищі? Може виявлять необхідні здібності в мистецтві, науці, чи проявлять себе у національно - культурній роботі? Такі питання нуртують наше громадянство. Воно зацікавлене появою молоди, свіжих сил, що, може, збагатять український націю новими талантами і достойно будуть нести наші традиції.

В. Геймур
за Балевий Комітет

В УССР помер о. д-р С. Граб

Стебник, УССР. — 22 лютого 1967 р. помер від крововиливу в мозок діяльний священик, засланець у совєтських таборах „на білих берегах" впродовж одинадцяти років, сл. п. о. д-р С. Граб. У листі, що надійшов з запізненням з України і який надруковано в журналі „Світло" з лютого 1968 р. в Канаді, українська родина, переселена з Лемківщини, розповідає, що з 1955 р. впродовж 10 років утримувала з громадою свого священика. На 65 р. життя отець-інвалід все ще відправляв Богослужения, аж якийсь хуліган „почав робити бунт проти нашого Отця", що й спричинило незабаром його смерть. Про життя в УССР групи переселенців із Лемківщини в листі сказано: „Тут, де ми живемо, люди дуже погані, ніхто б нас не порятував і навіть не можна нічого сказати, бо зразу ж нас визивають жебраками, кажуть, Лемки, чого ви тут приїхали до нас? Як тільки хочуть, так над нами згризли ми Граба, загриземо і вас. Дуже трудне наше життя. Ми тепер осталися без нашого Отця сиротами, не маємо з ким собі порадитися. Отець наші Дорогенькі для нас були як рідний тато. А тепер їх немає, не чути їх голосу і більше не почуємо, пішов їх голосочок у сиру землю. Дорогенькі наші приятелі, ми походимо теж із Польщі, з краківської области, район Новий Санч, село Лабова, недалеко Криниці. Там ми їздили на відпуст, може ви коли там були у наших краях. Отець наші Дорогенькі говорили, що вони там їздили до священиків, наші краї більше називали Лемківщина. Нас переселили в 46 році, ми пережили і зазнали дуже багато горя і ще тут нам не дають жити. На гріб Отця ходимо часто, обробили гріб гарно, посадили цвіти"... Вірні в місцевості Стебник хочуть збудувати пам'ятник на його могилі.

Дирекція Українського Товариства Сліпих провадить листування російською мовою

У „Літературній Україні" з 19 грудня м.р. була надрукована стаття „Право на світло", про становище незрячих громадян в Україні та „опіку" збоку совєтської влади над ними. Про ту статтю реферували в „Свободі". Київська „Літературна Україна" з 2 лютого помістила переклад відповіді - пояснення, яке надійшло від дирекції Українського Товариства Сліпих, УТОС-у (переклад з російської). Передруковуємо з київської газети: „Президія Українського товариства обговорила статтю Г. Волошина „Право на світло". Деякі факти (підкреслення і переклад наш), відзначені автором, мають місце. Ще 1966 року президія ЦП УТОС порушила клопотання про збільшення випуску художньої літератури для незрячих українською мовою. Тільки в 1967 році вийшло з друку 6 творів (!), серед них і Шевченків „Кобзар". Будинок звукозапису і друку УТОС забезпечує наші бібліотеки озвученими книгами. Оскільки для незрячих видається журнал „Заклик", то створення нового журналу президія товариства вважає недоцільним. Розширення друкарні, видання художньої літератури й підручників, а т а к о ж трудовлаштування тим незрячих, — не входить в компетенцію товариства". Щодо некомпетентности, то виходить, що навіть у справі сліпих в Україні — доводиться звертатись до „всевишньої" Москви.

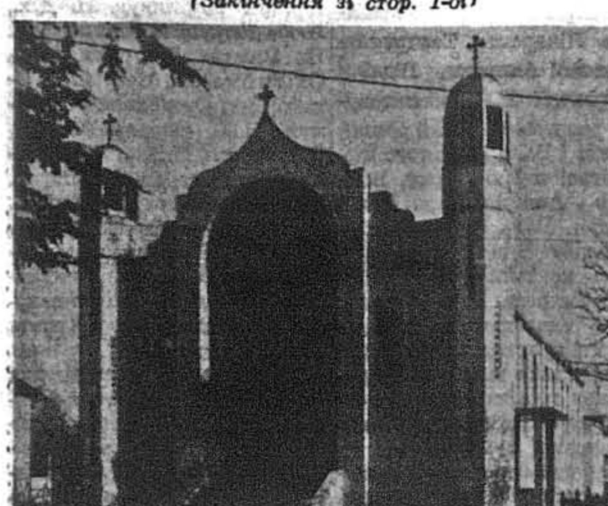
В Канаді вийшла англомовна книжка про русифікацію в Україні

Торонто. У Торонтському Видавництві Peter Martin Associates вийшла книжка Івана Коляски під назвою „Education in the Soviet Ukraine". Її автор, народжений в м. Кобалт, у провінції Онтаріо, має університетську освіту і, як член комуністичної партії, два роки провів в УССР, де багато уваги присвятив справі вивчення совєтської освітньої системи. Повернувшись звідти, він написав цю працю, в якій навів багато фактів неприхованої русифікаційної політики в Україні. Тижневик „Український Голос" з Вінніпеґу, в числі з 31 січня повідомляє, що „книжка, написана в англійській мові, говорить про освіту й шкільництво в Україні і доводить на основі незаперечних фактів, що в Україні комуністична влада при допомозі російських шовіністів і наших хахлів проводить русифікаційну політику. Автор підтверджує це багатьма матеріялами, признаними з совєтських джерел".

АСАМБЛЕЯ НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ схвалила, щоб 5 свят, які припадають на дні в середині тижня, перенести на найближчий понеділок. Ці п'ять свят — це День Лінкольна, День Вашінґтона, Меморіял Дей, День Незалежности і День Ветеранів. Ці всі свята будуть відзначувані в найближчий понеділок, якщо вони не припадають на п'ятницю або на понеділок. Законодавців іде про те, щоб були три дні вільні, чого домагаються і робітничі організації і працедавці. Цей проєкт підтримує Торговельна Палата ЗДА, бо тоді буде менше пропусків днів праці, як тепер, коли вище згадані свята припадають в середині тижня.

1,500 ЛЮДЕЙ ПРОЩАЛОСЯ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Українська католицька церква св. Кирила і Методія у Бервік, Па.

стир, добрий господар та патріот. Церква новопобудована. Дня 26-го листопада 1967 р. посвятив цю церкву Високопреосвященні ш и й Митрополит Амврозій. Як внесли труну Ніка - Миколи, накриту американським прапором, церква наповнюється по береги. Надворі лишилась більша частина присутніх. У всьому є порядок і дисципліна, котру держать комбатанти та „Братство ім. св. Кирила і Методія", бож і він був комбатантом військ ЗДА.

Богослужбу правлять три священики: о. д-р І. Біланич, о. Стефан Готра із Шепендоаг, Па., та о. Иосиф Русин, який приїхав із Торонта, а сам священик карпато - руської католицької Церкви. Він приблизно віку померлого Ніка — і певно його возвеличник по мистецтву. Богослужба правилась на англійській мові, але в українському обряді. Співає жіночий хор, ведений Катериною Калинич, жінкою місцевого учителя в українській парохіяльній школі. Відправа панотців зворушлива. Хор, який головні церковні співи виконував старослов'янською мовою, по т р я сав присутніх. На многих чужих обличчях сльози. На Богослужбі є і мурини, вони теж в слозах.

о. д-р Іван Біланич виголошує проповідь. Під звуки „Вічная пам'ять" труну вивозять із церкви, а надворі далі люди і люди.

На цвинтарі серед морозу і сніговії востаннє прощають Ніка. Чути стукіт замерзлої землі. Нік — спочив на площі, яку закупили його батьки, які разом із великою родиною в розпуці його прощають — на віки.

А його дружина і двоє діточок — на похоронах навіть не були. Чи тут не лежить таємниця його передчасної смерти?

По похоронах в залі Клюбу відбулось посм е р т н е прийняття для родини і близьких. Все приготоване Сестрицтвом св. Серця гарно та тепло. Останньою гостиною проводив о. парох.

Від української громади прощає Миколу Адамчука — Теофіль Бак — Бойчук. Він зв'язує українські зусилля на нових місцях поселення наших людей із боротьбою України за її право повно проявляється духово, політично і економічно.

А був це день — Лінкольна, одного із найбільших людей цієї країни... На прощальній трапезі були відомі в цих околицях п-во д-р Мирослав та Альбіна Чеповські, які кладуть чимало труду для добра нашої громади вугільного Пенсильвенійського басейну.

о. д-р І. Біланич закінчив похоронні відправи словом, підкреслюючи, що серце Ніка було наше, шляхетне та щире. Тому пам'ять по ньому житиме довго.

Т. Ковальський

Український інтернат у Мюнхені

Т-во „Рідна Школа" відкрило у Мюнхені 9-го вересня 1967 р. Український Інтернат. У відкритті Інтернату взяли участь представники українських центральних установ, Владика Кир Платон Корниляк, виголошуючи дуже прихильне для Інтернату слово. До Інтернату прибули 16 учнів з Німеччини та один із Франції, щоб продовжувати своє навчання в гімназії, чи середній школі, а також вивчати рідну мову та дістати знання про Україну. Дальша розбудова Інтернату залежить в першу чергу від готовости українських батьків давати до нього на українське виховання своїх дітей, а також від моральної і матеріяльної підтримки всього українського суспільства. Інтернат повинен стати в найближчих роках виховною інституцією не тільки для українців Німеччини, але й всієї Европи. Нових учнів приймає Управа „Рідної Школи" на шкільний рік 1968/69 вже відтепер. Вписи в Управі „Рідна Школа", 8 Мюнхен 2, Дахауерштр. 9/11. До Інтернату можуть бути прийняті діти, які хочуть вчитися в гімназії, або фахових середніх школах. У виняткових випадках можуть бути прийняті також учні інших навчальних закладів. Для всіх учнів існує можливість одержати стипендію.

(ЦПУЕН)

ПОСТАВИЛИ П'ЄСУ „ДУШЕХВАТ"

Шикаґо, Південь. — Тижневик „Нова Зоря" з 11 лютого повідомив, що в Шикаґо вперше поставили у шкільній залі парафії Різдва М. Божої п'єсу о. М. Ґнеська, ЧСВВ, під назвою „Душехват", про життя св. Йосафата. „Автор п'єси знаменито підхопив... головні моменти з життя Святого", пише „Нова Зоря".

Французька мова в Канаді дістає такі самі права, що й англійська

Оттава. — На конференції прем'єрів канадійських провінцій прийшло до порозуміння в справі прав французької мови. Прем'єр Канади Лестер Б. Пірсон добився того, що всі 10 провінційних прем'єрів погодилися признати французькій мові такий самий статус, який має англійська мова. Ці права французької мови поширені на цілу Канаду. Таким чином Канада станеться урядово двомовною державою. Прем'єр Пірсон проєктував, щоб провінційні прем'єри погодилися на схвалення хартії людських вольностей, але цього він не міг осягнути. Та він вдоволений, що дістав згоду прем'єрів на вирішення мовної проблеми. Прем'єр франкомовної провінції Квебек Деніел Джансон не хотів погодитися на цей проєкт Пірсона, кажучи, що Квебек не вдоволяється загальною ґарантією людських прав, бо претендує на щось більше. Зрівняння французької мови щодо прав в цілій Канаді з англійською — є великим здобутком 6-ох мільйонів французів в Канаді, але вони домагаються біл ь ш о ї влади у відношенні до Федерального уряду. Пірсон заявив, що шлях до зміни федеральної конституц і ї довгий, але федеральний уряд буде продовжувати ту працю, яку щасливо розв'язано у мовній ділянці.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ГОТУЮТЬСЯ ЗНОВУ ПОКАЗАТИ „ГОЛУБУ ХУСТИНУ"

Ню Йорк. — З огляду на прохання багатьох молодих і старших глядачів „Голубої Хустини", як і на щире бажання понад 60 дітей-учасників знову виступити на великій сцені, Студія Мистецького Слова під керівництвом п-ні Лідії Крушельницької вирішила повторити показ цієї п'єси за А. Шияном, до якої музику скомпонував відомий композитор Іван Недільсь к и й. Тривають проби окрем и х сцен. „Голубу Хустину" буде показано 24 березня у „Фешен Інституті", про що буде відповідна пригадка.

50 - ЛІТТЯ ЯР. СЛАВУТИЧА

Тижневик „Українські Вісті" з 1-го лютого повідомив про відзначення 50-ліття з дня народження науковця і поета Яра Славутича, родом із Херсонщини. Проф. Яр Славутич викладає в Албертійському університеті. Дотепер вийшли його 8 збірок, репортаж „Місцями Запорізькими", підручники, книжки з літературознавства. Він бере участь в міжнародних наукових конгресах, влаштовує літературні вечори. З нагоди річниці Літературно - Мистецький Клюб та, як пише І. Кейван, співробітники альманаху „Північне Сяйво", вручили Яр Славутичеві подарунок. „Яр Славутич — це вже давно чітко окреслена постать в українській літературі й науці".

У ФІЛІЇ УКУ В АРГЕНТИНІ ВІДБУЛИСЬ ІСПИТИ ПЕРШОГО РОКУ

Буенос Айрес. — У кінці грудня м. р. у Філії Українського Католицького Університету відбулись кінцеві іспити з першого року, які приймали Владика Кир Андрій Сапеляк, проф. д-р Галайчук, о. проф. д-р Гнідовець та інші екзаменатори. Тижневик „Наш Клич" з грудня м. р. повідомляв, що іспити мали провадитись із української літератури, слов'янської літератури, мистецтва, вступу до філософії, Доктрини Другого Ватиканського Собору, історії політичної організації Сх. Европи. Деякі іспити мали провадитись у Словенському Домі, інші в Університеті на вулиці Фалькон. Про наслідки іспитів студентів Філії УКУ, осередок якого є в Римі, відомостів ще немає.

ПОРТРЕТ С. ПЕТЛЮРИ І ПОГРУДДЯ Т. ЧУПРИНКИ

Український мистець у Австралії Михайло Садовський, член недавно створеної Спілки Українських Мистців Австралії, намалював портрет сл. п. С. Петлюри, а також створив скульптурний портрет сл. п. Тараса Чупринки. Ці твори експонувались на першій виставці в м. Лідкомбі, о р г а нізований Спілкою. Головою Спілки є М. Міцько. На виставці експонувались також картини Михайла Кміта, твори якого є вже в ґалеріях багатьох вільних країн.

ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ІНСТИТУТ ПРИ НТШ ВШАНОВУЄ 50-РІЧЧЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Військово-Історичний Інститут при НТШ вшановував уже в минулому році окремими к о н ф еренціями 50-річчя відновлення збройних сил України і продовжує цю серію в цьому році. На 17 лютого визначено чергову наукову конференцію з доповіддю д-ра Степана Ріпецького, відомого історика головно лiґіону Українських Січових Стрільців, на тему „Збройна боротьба України в 1917-18 рр. в світлі нової с о в є т ської історіографії". Доповідь цікава особливо тим, які не знають оприлюднених в СССР документів з часів нашої визвольної війни, яку большевики називають „громадянською війною" та їх інтерпретації. Вечір відбудеться в залі Українського Інституту Америки о год. 6 по пол.

„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ" У КАНАДІЙСЬКІЙ ШКОЛІ

З нагоди проголошення Українського Тижня на Манітобщині, українські учні середньої школи „Сіслер гай" проголосили, за згодою дирекції, Український Тиждень у своїй школі. Під час того тижня багато учнів, у тому й не українці, приходили до школи в українських вишитих сорочках; вся школа відвідала пам'ятник Т. Шевченкові і поклала біля Кобзаря квіти; українські студенти тієї школи влаштували виставку народного мистецтва.

ЗБОРИ Т-ВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ

Філядельфія. — Рішенням Управи товариства від дня 20 січня 1968 року Загальні Збори Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви скликуються на суботу, дня 30 березня 1968 року у Філядельфії, в домівці товариства „Тризуб" при 4932 Н. Брод стр., на годину 11 : 00 рано. Крім обговорення різних справ, відбудеться вибір нових керівних органів товариства.

ПРОФ. Д-Р АНТІН РУДНИЦЬКИЙ ВЧИТИМЕ В УНІВЕРСИТЕТІ ІНДІЯНА

Декан Високої Музичної Школи Університету Індіяна в Блюмінґтоні, Індіяна, запросив відомого українського композитора - диригента - пяніста, професора Музичної Академії в Філядельфії, д-ра Антона Рудницького, вчити в цій Високій Музичній Школі під час довшої відсутности в ній члена її факультету, піяніста Романа Рудницького. Наприкінці цього місяця Р. Рудницький відлітає до Европи, де виступатиме з власними концертами в Голляндії, Бельгії, Німеччині, Швайцарії, Австрії та Англії. Проф. Антін Рудницький прийняв запрошення і розпочне виконувати свої обов'язки в Університеті Індіяна в перших днях березня.

В АРГЕНТИНІ ІСНУЄ УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ

При філії Українського Католицького Університету ім. Папи Климентія, який існує при Катедрі, вулиця Рамон Фалькон ч. 3950 в Буенос Айресі, створено також українську гімназію, яка закінчила перший рік існування, а черговий рік навчання розпочнеться з початком березня ц.р. Гімназією керує проф. д-р Богдан Галайчук, вчителюють мгр. М. Василик, п-ні Л. Таврицька, мгр. І. Романюк, о Василь Король. Створено спеціяльну бібліотеку, яку провадить О. Боний в домівці гімназії.

ДЕСЯТЬЛІТТЯ КООПЕРАТИВИ „ФОРТУНА"

Українська Кооператива „Фортуна" закінчила 10 років існування. За останні два роки вона зробила надзвичайний поступ, і її обіротовий капітал досягнув 30 мільйонів пезів, здобуваючи повне довір'я української громади. Започатковуючи друге десятиліття, кооператива „Фортуна" плянує поширити свою діяльність також на провінції, де є багато наших громад.

Б. М. СЛАБИЙ ЗДОБУВ ДОКТОРАТ

В грудні 1967 р. Богдан Слабий отримав докторат з мікробіології на Вашинґтонському університеті в Сеаттлі і є іменований асистентом професором Дуквінського університету в Піттсбурґу, Па., ЗДА. Родом він з Чернівців. Середню освіту почав у Німеччині, закінчив її в Альберті, Канада. Викладав у 1960 - 1962 рр. бактеріологію на Альбертському університеті. Проф. д-р Б. М. Слабий є членом багатьох наукових товариств і має кілька наукових публікацій; одружений з панею Іриною з дому Федорів, мають донечку Наталку.

Лос Анджелес, Каліф.

СВЯТ-ВЕЧІР ДЛЯ МОЛОДІ

Мандолінова оркестра Ю - СУМА в Лос Анджелесі

Коли батьки дбають, щоб їх діти, вже тут роджені, пізнали Україну, то вони мусять показати дітям ту Україну. І щасливі діти, які пізнають красу української природи, української пісні, танки, звичаї й обичаї. А наша американська молодь хоче пізнати Україну, захоплюється нею, як це наглядно показують фільми, нпр. „Скарби України", українські пісні, строї, а зокрема танки.

В Лос Анджелесі завелася традиція не тільки показати дітям традиційний Свят - Вечір, а й брати участь у нім. Це вже втретє Спілка Української Молоді, Відділ Юнацтва в Лос Анджелесі влаштувала на Різдво, 7-го січня традиційний Свят - Вечір на те, щоб молодь привчати до наших прадідівських звичаїв.

Булавний Відділу Ю-СУМА П. Білецький, відкриваючи свято, привітав присутніх гостей, які у великій залі Українського Народного Дому засіли за п'ятьма довгими рядами святково застелених столів, на яких під скатертями було традиційне сіно. Відкривати таке свято і вітати таку численну публіку (понад 300 осіб) належить до особливої приємности.

П. Джердж та пані Корінець наглядно показували, як накривається святвечірній стіл. До того стола опісля запрошено чотирьох отців та відпоручників десятьох організацій з дружинами, а запрошував і вміло вів цілу святкову програму інж. Нестор Василин.

Коли на столах засвітили свічки до святвечері, то інж. Скробко вніс дідуха і повінчував, як це в нас водиться, зі святом Різдва Христового. Духовні отці провели молитву, а мандолінова оркестра Ю-СУМА відіграла долядку Бог Предвічний.

Голова Батьківського Кружка Б. Стус, вітаючи присутніх з Празником, почав святвечірну вечерю тим, що першу ложку куті кинув до стелі. Кажуть, що як рясно прилипне кутя з маком до стелі, то це знак, що в господарів добре будуть роїтися бджоли і буде врожай. При головному столі оставлено, як і годиться, одно порожнє крісло. Молодь, хлопці й дівчата парами виносять до столів традиційні страви, яких на Свят - Вечір має бути дванадцять. Під час вечері хлопчики Р. Василин, Р. Брікнер і Ю. Шумний сіяли на сцені й віншували, а господар нагороджував їх.

Про святвечірні звичаї, про які говорили їм дід і бабуся, розказали нам подруги Ніна Скробко, Марія Цап, Сузанна Погошан і Ліда Василин та друзі Ярослав Білецький і Григорій Бучай. Чотирирічний Віктор Гнип деклямував прекрасно „Свят-Вечір в Україні" і „Колядник".

Новостворений д і в о ч и й хор СУМА (15 дівчат) під керівництвом п-ні Л. Кескі виконав колядки: Небо і земля, Во Вифлеємі, Бог ся раждає і Тиху ніч.

По перерві виступила знову з колядками мандолінова оркестра Ю-СУМА під керівництвом п. Мамуся, якому сумівочка О. Михайлів піднесла чудову китицю квітів вдячности.

Спільну деклямацію „Боже чудо" виконали сумівочки О. Михайлів, В. Білецька і В. Цап.

По сольотанці маленької дівчинки чотири пари „янголів" танцювального гуртка під керівництвом п. М. Гирі виконали танець „Журавель".

По роздачі дарунків дітям п. Білецький подякував всім за виконання й участь в цім так гарно відбутім Свят-Вечері.

Сцена була гарно украшена з прекрасною ялинкою посередині.

Д-р А. Вусик

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

А де ж український національний гімн?

У „Свободі" з 26 січня був допис п-ні О. Загайкевич-Мельничук п. н. „Думки з приводу Листопадової Академії", влаштованої Пластовою Станицею в Елізабеті.

У довшому вступі дописувачка нарікає на українські академії, бенкети та інші імпрези і критикує їх за те, що вони часто включають в собі „2-3 промови, 4 деклямації, 4 хорові точки, гру на гармонії, українські народні танці і таку подібну мішанину".

Далі, очевидно, слідує опис Листопадової Академії, яка, на думку п. Мельничук, мала зовсім інший характер.

„Коли читаємо цей допис, приходиться нам зробити висновок, що дописувачка дуже помилилася, бо свято, про яке вона звітує, складалося з: відкриття, 2 промов (однієї українською та другої англійською мовою), 2 деклямацій, однієї пісні при відкритті та 5 точок бандуристів. Самозрозуміло, що, як дописувачка сама згадує, „треба вміти в і дрізнити правдиве мистецтво від синтетичного."

Програму свята, між іншим, відкрито американським гимном, але про український національний гимн в дописі не згадано ні словом.

Дивує мене, пощо писати такий довгий вступ і критикувати наші імпрези, коли з допису бачимо, що й згадана імпреза була точно така сама, як і ті, які критиковано на початку допису. Отже, дописувачка сама себе заперечила!

Мотря Кульчицька-Богатюк
Сиракюзи, Н. Й.

Річні збори УСГ в Торонті

В неділю 4-го лютого Відділ Української Стрілецької Громади в Торонті відбув чергові Річні Збори. Зборами проводив д-р З. Книш, секретарював П. Шульга. Звітували за працю Відділу в 1967 році голова К. Мигаль, секретар д-р А. Моспанюк і скарбник сотник інж. Ю. Темник. За Провірну Комісію звітував І. Зварич. На Зборах приявних 36 членів. В тому самому часі і в тому самому домі відбувались і Збори Нового Шляху — Видавничої Спілки. Яких 2 десятки членів УСГ були на цих Зборах як уділовці Спілки. По звітах і дискусії уділено уступаючій Старшині Відділу абсолюторію. В склад Старшини на 1968 рік вибрані: голова — К. Мигаль, містоголова П. Шульга, секретар — д-р А. Моспанюк, скарбник — сотник інж. Ю. Темник, члени: — В. Пукіш і О. Совяк. В склад Провірної Комісії вибрані: І. Зварич, сотник І. Особа і А. Заяць; до Товариського Суду: д-р З. Книш, д-р Росоха, О. Максимів. Хорунжі: П. Ярема, П. Ігнатко, О. Совяк. Комітет Відвідування Хворих: капелян Відділу о. С. Хабурський, М. Шиндак і М. Селешко, кореспондент: М. Селешко.

У Дармштадті судять знову 11 нацистів за вбивство в Бабиному Ярі

Дармштадт. — У цьому місті в Західній Німеччині розпочалася судова розправа проти 11-ох колишніх членів нацистської „елітарної ґвардії СС", обвинувачених в участі в масовому вбивстві невинних цивільних людей, здебільша мешканців Києва, у Бабиному Ярі. 29 і 30 вересня 1941 року розстріляно там коло 70,000 осіб, в тому числі коло 30.000 київських жидів. Більшість розстріляних були українцями. Після переведення масового розстрілу скорострілами — висаджено динамітом береги Бабиного Яру й таким чином похоронено під звалищами землі й каміння тіла розстріляних. Деякі жертви були ще живі й згинули у тій масовій могилі. Відбулося вже кілька судів проти безпосередніх винуватців злочину у Бабиному Ярі. В теперішньому випадку йдеться про 11-ох колишніх членів т. зв. „Зондеркоммандо 4А", з'єднання, призначенням якого було власне „очищувати" Україну з жидів та „ворожих елементів". Розправа викликала дуже мале зацікавлення публіки: на судовій залі були в першому дні розправи тільки 4 глядачі. Німецькі судові кола пояснюють це фактом, що йдеться про злочин, доконаний вже 27 років тому.

Число безробітних в січні було найменше в 14-ох роках

Вашинґтон. — Департамент Праці стверджує, що в січні ц.р. число безробітних становило 3.5 відсотка всіх робітних сил країни, що було найменшим числом для того місяця від 1953-го року. Безробітних в січні було дещо менше, як 3.1 мільйона, а число затруднених виносило 73.3 мільйона, з того майже 71.2 мільйона були затруднені поза рільництвом. Число безробітних зменшується вже третього чергового місяця. В жовтні воно виносило 4.3 відсотка, в листопаді 3.8 відсотка, в грудні — 3.7, а в січні — 3.5 відсотка. Між безробітними в січні було 1.3 мільйона дорослих чоловіків, 1.1 мільйона дорослих жінок і 649,000 юнаків і юначок у віці від 16-ох до 19-ох років. В січні число тижневих годин праці виносило 40.5 для промислових працівників. Число затруднених в будівельній промисловості дещо зменшилося тому, що гостра зима не дозволяє працювати при будовах.

Фармери поширили бойкот на м'ясо

Димойн, Айова. — Крайова Фармерська Організація поширила бойкот і на м'ясо. Ця організація від 11-го січня бойкотує зернові ринки і її члени не продають пшениці, ячменю, вівса, кукурудзи, жита та сої вже другий місяць. Тепер члени цієї фармерської організації не продаватимуть рогатої худоби, баранів і овець та свиней. Президент КФОрганізації Орен Лі Стейлі буде заключувати контракти на продаж тварин тільки з тими гуртівниками, які погодяться підписати договір про більші ціни. Фармери домагаються за фунт свинини по 23 центи (тепер 19), воловини 32 центи (26), а овечого 29 (23). Голова фармерської організації заявив, що її члени можуть страйкувати ще довше як в 1964 році, коли фармери не вивозили на ринок своїх продуктів впродовж 43-ох днів. Стейлі заявив, що бойкот зернових ринків вже дав деякі наслідки, але фахівці від цін на зерно твердять, що подорожчала кукурудза на одного цента на фунті тому, що Уряд закупив більшу кількість кукурудзи.

Ніксон за „нову свободу для багачів і вбогих, для білих і чорних"

Конкорд, Ню Гемпшир. — Колишній віце-президент Р. М. Ніксон, починаючи виборчу кампанію у правиборах в стейті Ню Гемшир, заявив, що ця країна „переживає кризу духовости під адміністрацією президента Л. Б. Джансона" і закликав вибрати новий провід цій країні. В цій своїй першій промові після проголошення своєї кандидатури на президента, Ніксон підкреслював моральні і духові вартості, закидаючи Урядові президента Джансона завелику дбайливість про матеріяльний поступ і занедбання, „душі нації". Внаслідок цього, казав колишній віце-президент, Америка вже „не є символом волі й надії". На думку Ніксона, „американською ідеєю є історичне зобов'язання поширити індивідуальну свободу в світі". Тепер настав час, казав він, змагати до нової свободи, бо „давні свободи — свобода від голоду, свобода від недостатків, і свобода від жаху — вже не вистачають". „Нова свобода — означає свободу для багачів і вбогих, для білих і чорних, це свобода для всіх користати з овочів нашої праці". Найкращі права не мають жадного значення, коли люди не можуть із них користати. Ніксон за таку програму, яка дасть можливість повної участи приватної ініціятиви у змаганнях до соціяльної справедливости. Колишній віце-президент заявив: „Уряд Джансона зближається до кожної проблеми зі становища адміністрації, ми хочемо починати з народом". Під час цих зборів Ніксон представив свою молодшу 19-ти літню доньку Джюлію та її нареченого — внука колишнього президента Д. Д. Айзенгавера — Дейвіда Айзенгавера.

РИЧАРД НІКСОН З РОДИНОЮ

На світлині бачимо колишнього віце-президента Ричарда Ніксона, який проголосив свою кандидатуру у цьогорічних президентських виборах з Республіканської партії. Поруч Ніксона — його дружина Пат, яка в кожній його політичній кампанії брала й бере активну участь, — перша зліва його старша дочка Джулія, заручена з внуком Д.Д. Айзенгавера, а між нею і Ричардом Ніксоном — молодша дочка Пат.

ЕСПАНІЯ РОЗПОЧАЛА ПРОДУКУВАТИ СУПЕРСОНІЧНІ БОМБОВИКИ Ф-5, які могтимуть розгортати швидкість 1,000 миль на годину. У 1971 р. Еспанія матиме таких 70 наймодерніших бомбовиків. Мотори до них постачає американський Дженерел Електрік.

Вінніпеґ вшанував заслужених громадян

Бувають у Вінніпеґу різні ювілеї і цікавий був ювілей в шану Степана і Марії Янківських. Українське громадянство відзначило їх за щедру жертвенність на загальну українські цілі. За час свого 20-літнього побуту на вільній канадійській землі панство Янківські стали фундаторами українських інституцій.

Коло 400 осіб прибули в четвер 2 листопада м.р. до залі нового Інституту „Просвіти" на ювілейний бенкет. Програмою бенкету проводив о. ред. Семен Іжик, який у своєму вступному слові казав:

„Припала мені велика шана бути господарем цього незвичайного бенкету. Саме цього року минає 20 літ, як почала прибувати до Канади масово третя українська еміґрація. Одним з перших, що ступив на вільну канадійську землю був пан Степан Янківський, який 10 листопада 1946 року прибув з Італії до Галіфаксу. Далека і терниста була ця дорога з міста Стрия через Сибір до Вінніпеґу.

В 1939 році, коли насунула червона комуністична інвазія до Галичини, арештували большевики Степана Янківського в місті Стрию і всадили в тюрму, а в 1940 році вивезли на далекий Сибір на каторжні роботи. Ляґри: Куйбишевськ, Норвік на самім чубку землі, Туркестан, Узбекістан, над Аральським озером, а кінчаючи на останньому порті Красноводську, — це було одне пасмо голоду, холоду, терпінь, переслідувань. Закінчилось воно аж 28 квітня 1942 року, коли Степан Янківський прибув до Персії й став вільною людиною, хоч на чужій землі. Скинув зі себе лахміття, одягнув військовий мундир, взяв зброю у руки, щоб по стороні аліянтів у відомій восьмій армії боротися проти гітлерівської Німеччини. Деякий час стаціонував Степан Янківський у Тегерані. Побував він в Палестині. Опісля виїхав з армією на італійський фронт, де вславився в боротьбі під Монте Касіно, за що 6 травня 1944 року одержав медалі заслуги. Після закінчення війни перебував він ще один рік в Італії. У Канаді півтора року працював на фармі біля Вінніпеґу, а опісля перейшов до Вінніпеґу на працю у своєму м'ясарському фаху. Там стрінув свою майбутню дружину Марію. Пані Марія з дому Рудий, є родом з міста Стрия. Закінчила вона учительську семінарію, але не мала нагоди учителювати, бо через воєнне лихоліття мусіла покидати рідну хату і йти на скитальщину до Німеччини. До Вінніпеґу пані Марія приїхала в 1948 році. Дня 5 листопада 1949 року в Катедрі св. Володимира й Ольги вони подружились.

Як чудом врятувався Степан Янківський, переживаючи тюрми і ляґри — так у Канаді за 18 літ в скромній м'ясарській крамниці своєю тяжкою працею доробився гарного майна. Бог йому дав талант і цей талант він не закопав у землю. І цим своїм здобутком щедро ділиться. Як щирий український патріот жертвує на українські церкви, установи та інституції. Степан і Марія Янківські є одними з перших меценатів Шевченківської Фундації, жертвуючи 10 тисяч долярів. За це їм шана і честь.

На бенкеті був особисто приявний мейор міста Вінніпеґу Степан Дзюба, який виголосив гарне привітальне слово і вручив Степанові Янківському „Грамооу Відзначення" за його громадсько-суспільну працю у Вінніпеґу. Для пані Марії Янківської мейор теж дав окрему пам'ятку від міста.

Відчитано листа від Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа з Риму: . . . „Високоповажані Панство Янківські, з нагоди Вашого Ювілею прохаю прийняти побажання і запевнення гарячих молитов, щоб Всевишній обдарував Вас всещедрими дарами і помочами. Многих літ. Благословення Господнє на Вас. Йосиф, Верховний Архиєпископ — Митрополит Кардинал."

Привітального листа з Риму написав теж наш Митрополит Кир Максим, який був тоді в Римі:

„Високоповажані й Дорогі Панство Янківські!

Дозвольте висловити Вам цією дорогою мою щиру вдячність за Вашу надзвичайну щедрість на цілі нашої Катедри св. Володимира й Ольги, на Колеґію св. Володимира та взагалі за Вашу постійну піддержку всіх других наших українських проєктів, між якими Ви так щедро жертвували на Фундацію ім. Шевченка.

Засилаю Вам з Вічного Міста Риму своє Архиєрейське благословення."

Крім цього письмові привіти прислали численні особи.

Надзвичайно цінну і дуже глибокого змісту промову виголосив о. Прелат Василь Кушнір, Президент КУК. Він сказав, що на таких глибоко патріотичних професійних людях, як Степан Янківський будується держава.

Д-р Ізидор Глинка, голова Шевченківської Фундації зложив щиру прилюдну подяку для Степана і Марії Янківських за княжий дар: 10 тисяч долярів на Народню Фундацію ім. Тараса Шевченка.

Кульмінаційною точкою програми була високо патріотична промова о. Маріяна Цурковського з Торонта. Він, як бувший парох панства Янківських з міста Стрия подав сильветку життя і діяльности наших Ювілятів від юних літ аж по сьогодні. Ця промова зворушила до глибин усіх приявних.

Олександер Мельник, голова Ювілейного Комітету зложив щиру подяку всім промовцям, приявним гостям і паням з ОЖ ЛСУ за приготування смачної вечері.

В імені всіх приявних вручено панству Янківським гарний різьблений альбом.

Кінцеве слово виголосив Степан Янківський, в якому щиро дякував від себе і своєї дружини за таке сердечне і дружнє прийняття, за всі привіти та за чисельну участь гостей з Вінніпеґу і Торонта. Степан Янківський теж прохав, щоб весь дохід з цього ювілейного прийняття призначити на Фонд Світового Конґресу Вільних Українців і на Інститут „Просвіта".

Многоліттєвим закінчено це небудене торжество.

о. С. І.

Створено арґентинсько-українське товариство

Буенос Айрес. — У кінці грудня м.р. в залі Українського Клюбу відбулась нарада ініціятивної групи, яка обернулась в основуючі збори нового Арґентинсько-Українського Товариства. Тижневик „Наш Клич" ч. 1 з 1968 року повідомив, що головою Товариства обрано п-і д-р Лідію Макаруху-Іваницьку. Про причини заснування Товариства газета писала: „Подібного роду товариства мають всі чужинецькі спільноти, і тільки чомусь ще й досі не має його українська спільнота в Арґентині. По ширшій обміні думок присутні на нараді в різній формі підкреслювали важливість існування такого товариства, яке служило б духовим лучником - мостом не тільки поміж нашою спільнотою і арґентинською суспільністю, але також і в ширшому значенню цього слова: між арґентинським і українським народом та їхньою духовістю і культурою."

Інформують про українські студії в Гарварді

Філядельфія (В.Ц.). — В неділю 28. січня 1968 тут відбулося скликане управою громадське віче місцевого відділу УККА, на якому найбільше уваги присвячено справі відкриття катедри українознавства при Гарвардському університеті. Справу реферував голова Фонду Катедри мґр. Степан Хамич, інформуючи обширно про всі справи, зв'язані із акцією збірки фондів і підписання умови з университетом. Вибрано місцевий комітет, який має зайнятися акцією збірки фондів на терені Філядельфії. Д-р Ю. Мачук зреферував стан курсів українознавства на пеннсильванійському університеті. Про акцію збірки фондів на СКВУ реферував інж. М. Борецький, здаючи проглядний фінансовий звіт із збірки на терені Філядельфії і подав, що на цілі СКВУ Філядельфія зложила кругло 9 тисяч долярів. В тій сумі є включені дотації центральних організацій міста. Обговорено ще справи суспільної опіки і можливості купна дому і площі на школу та деякі формальні справи відносно загальних зборів місцевого відділу УККА, які запляновані на 3-го березня ц.р.

ЛІТНІЙ КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — Літня Школа Манітобського університету підготовляє вищий курс української мови для вчителів у місяцях липні й серпні 1968 р. Цей курс буде продовженням минулорічного літнього курсу, що його вели проф. Яр. Розумний і д-р Б. Білаш з участю коло 70 студентів. Число цьогорічного курсу є 121 і він є доступний для студентів та вчителів із Канади й Америки. За курс одержать учасники повний академічний кредит, який визнають інші університети. У 1968 р. відбудуться з половині квітня іспити з української мови для університетського свідоцтва. Для цих іспитів не треба відвідувати університетські курси, вистачає знання української мови в слові й письмі, і на літній курс, і на квітневі іспити можна зголошуватися вже тепер, пишучи до Реґістратора Манітобського університету в Вінніпеґу.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 16 лютого ц. р. відбудеться там вечір, присвячений пам'яті померлого в 1937-му році 28-річного тоді, видатного вже поета Богдана Ігоря Антонича. З короткими доповідями виступлять Вадим Лесич, Володимир Ласовський і Антін Малюца, а читатимуть вірші Антонича пані Ольга Кириченко й Рома Шуган. У музичній частині вечора виступить піяніст Іван Череута. Початок о год. 8 веч.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА" в НЮ ЙОРКУ

складає щиру подяку за щедрі пожертви на потреби хору

ВП. Панам:

„Олімпія Лікер Стор" — п. Кефор-Роговський	$100.00
Д-р Григорій Ничка	$ 20.00
Д-р Тарас Шегедин	$ 15.00

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

Вийшов друком „ВОЛОСОЖАР" чч. 2-3 (твори О. Раня, М. Щербака, Клена, Манила, Онуфрієнка; листи до редакції А. Галана, Чапленка, Дончука, Гайдарівського, С. Підкови та ін.). Ціна 15 ц., 2 прим. 25 ц., річна передплата 2 дол. Книгарням знижка 33%. Адреса:

Wolosozar, P.O. Box 472
Vineland, N.J., USA 08360

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 3

д-р І. Т. Іванець, Савт Голленд	$ 10.00	Г. Лазуренко, Рочестер	2.00
д-р Б. С. Целевич, Вілметте	9.00	В. Новак, Честер	2.00
д-р Р. Дзюбик, Шикаґо	8.00	К. Олексюк, Шикаґо	2.00
Г. Перец, Вест Шикаґо	8.00	О. Салабай, Дітройт	2.00
П. Юркевич, Толідо	8.00	І. Стрижаковський, Трентон	2.00
В. Яримович, Керґонксон	8.00	Е. Ступарек, Лорейн	2.00
М. Р. Церковняк	6.00	І. Тащук, Джермун	2.00
Б. Дрогомірецький Шикаґо	5.00	Г. Шараневич, Пітсбурґ	2.00
А. Коцан, Осл Ситі	4.00	К. Шебунчак, Рай	2.00
А. Лаврук, Алтуна	4.00	П. Куриляк, Шикаґо	1.70
М. Попіль, Шикаґо	4.00	Н. Н., Ню Гейвен	1.50
В. Угринчук, Нюарк	4.00	А. Букшований, Вайон	1.00
Н. Щур, Ренкін	4.00	М. Бучинський, Клівленд	1.00
М. Беряк, Прейрівю	3.00	І. Васильців, Роґвей	1.00
Д. Бобеляк, Нюарк	3.00	Я. Гоїв, Гемтремк	1.00
М. Брожина, Ню Йорк	3.00	Г. Давид, Честер	1.00
А. Василенко, Вартон	3.00	Михайло Данило, Боффало	1.00
М. Вербінський, Клівленд	3.00	Н. Дембіцький, Шикаґо	1.00
М. Гринич, Шикаґо	3.00	Д. Деменко, Маунт Вернон	1.00
В. Грицик, Ню Йорк	3.00	В. Дмитрів, Вест Айсліп	1.00
З. Данилишин, Шикаґо	3.00	А. Залевська, Ваппінґерс Фоллс	1.00
Й. Данилович Філядельфія	3.00	Г. Карнаушенко, Клівленд	1.00
П. Дворянин, Елміра	3.00	Г. Кісіль, Клівленд	1.00
В. Керницький, Дітройт	3.00	І. Клок, Линден	1.00
П. Кобас, Саґінав	3.00	В. Кравчук, Ірвінґтон	1.00
П. Косс, Акрон	3.00	А. Кремена, Провіденс	1.00
М. Купчинський, Дітройт	3.00	І. Крепіч, Палмертон	1.00
Й. Маєр, Вілмінґтон	3.00	М. Криськів, Парма	1.00
Г. Мрикало, Скрентон	3.00	М. Кужла, Філядельфія	1.00
Д. Петренко, Сан Франсіско	3.00	Д. Лукиник, Ню Гевен	1.00
Е. Плескачевський, Ірвінґтон	3.00	І. Макаренко, Кліфтон	1.00
Е. Рієдорфер, Вінґгемтон	3.00	О. Мацаляк, Клівленд	1.00
М. Романович, Голмдел	3.00	Ф. Медик, Перу	1.00
Г. Самійленко, Монт Клер	3.00	М. Мельникович, Лонґ Айленд Ситі	1.00
В. Сломошинський, Озон Парк	3.00	А. Михайлова, Едісон	1.00
І. Собенко, Ню Йорк	3.00	І. Назаренко, Елизабет	1.00
І. Терлецький, Пітсбурґ	3.00	Д. Небор, Ню Гевен	1.00
Ю. Турчик, Лейквуд	3.00	Н. Николайчук, Шикаґо	1.00
Г. Український, Елизабет	3.00	М. Патронік, Гейзл Крест	1.00
П. Худоба, Ню Йорк	3.00	В. Прокопюк, Трентон	1.00
В. Цимбаліст, Дітройт	3.00	А. Проскурня, Нюарк	1.00
М. Цуп, Салтбурґ	3.00	Г. Рябокінь, Ст. Пол	1.00
Й. Ягнич, Сомерсет	3.00	А. Сердюк, Террітавн	1.00
М. Ярошевич, Шикаґо	3.00	В. Сілецький, Вінґгемптон	1.00
В. Бахір, Бруклин	2.00	П. Стойко, Ню Брансвік	1.00
А. Гладка, Савт Орандж	2.00	М. Танчак, Озон Парк	1.00
В. Гермак, Магваг	2.00	В. Чеканський, Авбурн	1.00
М. Квасюк, Перт Амбой	2.00	А. Шишак, Фенікcвілл	1.00
П. Коцур, Шикаґо	2.00	І. Яворський, Бріджвілл	1.00
В. Криса, Лейквуд	2.00	М. Вівчаровський, Філядельфія	0.85

В консерваторії викладають „комунізм"

У Київській, як мабуть і в інших консерваторіях в СССР, викладають, крім музичних предметів, дещо дуже далеке від музики. „Культура і Життя" з 8 лютого інформувала: „Викладання в консерваторії діялектичного матеріялізму, естетики, етики і наукового комунізму вимагає, щоб приклади з конкретної практики художньої творчості — композиторської чи виконавської — органічно входили в лекції, семінари тощо. Гарантією ідейно-естетичного гарту молодого митця є глибоке й осмислене опанування категорій і принципів загальної й галузевої естетики — музичної, театральної... Абстрактні знання нічого не варті". Але про „конкретні знання" так зв. комунізму, з бідою та засланцями в Мордовії, говорити заборонено.

СПОРТ

редагує В. СОЛАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Айнтрахт", Асторія, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 18-го лютого о год. 2.30 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій Евню в Коледж Пойнті, Н. И.

„Чорноморська Січ", Нюарк відбуде зустріч із „Скатс — Амерікен СК" в програмі гор сімкового футбольного турніру Ліґи Шейфера в п'ятницю, 16-го лютого в залі Арморі в Петерсоні, Н. Дж. Змагання цього вечора почнуться о год. 7.30 і вони включатимуть п'ять зустрічей, в тому і зустріч „Ч. Січі" о год. 9-ій.

— о —

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ПЕРШОСТІ УСЦАК 9 І 10 БЕРЕЗНЯ 1968

Лещетарські змагання за першість Української Спортової Централі Америки і Канади відбудуться в суботу і неділю, 9-го і 10-го березня 1968 на лещетарських траса в Easton Valley Ski Resort (Greenwich, N. Y.) власником якого є п. Маріян Цьолко. В програму першостей будуть входити такі конкуренції: крутобіг, великий крутобіг і комбінація в конкуренції чоловіків і жінок, як теж з'їздовий біг для доросту — хлопців і дівчат, у віці 8-12 років. Це будуть чотирнадцяті з черги першості УСЦАК, змагання доросту в яких впроваджено в програму три роки тому.

Минулого року в St. Jovite, Quebec першунами були: Зеновій Касараба — КЛК Клівленд у крутобігу, з'їздовому бігу і комбінації; Люся Друневич — КЛК Торонто і Христя Гавриляк — КЛК Ню Йорк у з'їздовому бігу та Марта Остапюк — КЛК Ню Йорк у крутобігу і комбінації. В групі доросту 8-12 років перше місце у з'їзді зайняв Володимир Качмар — Черник Дітройт. Мандрівну чашу за загальне клюбове точкування одержав КЛК Торонто в роках 1967 і 1966, та КЛК Ню Йорк в 1965 році.

В цьогорічних лещетарських першостях УСЦАК візьмуть участь змагуни ось таких клюбів чи товариств: Леви — Шикаґо, Черник — Дітройт, КЛК — Торонто, КЛК — Клівленд, КЛК — Боффало і КЛК — Ню Йорк. Господарем змагань є Карпатський Лещетарський Клюб Ню Йорк, який розіслав запрошення до лещетарів Америки і Канади взяти участь у цих першостях.

роб

— о —

КРАПОВИЙ ТУРНІР КРУГЛІВ УНСОЮЗУ

Комітет Крайового Турніру Круглів Українського Народного Союзу розіслав вже запрошення до всіх відділів УНСоюзу, що Третій Крайовий Турнір Круглів відбудеться в суботу, 27-го квітня 1968 р в приміщеннях

Thunderbowl Lanes and Lounge,
4200 Allen Road,
Allen Park, Michigan
(Detroit)

В цьому турнірі будуть проведені окремі змагання чоловічих і жіночих дружин, як теж у конкуренціях індивідуальних гор чоловіків і жінок та в подвійних грах. Переможці одержать чаші і великі грошові нагороди. Участь у цьому турнірі зможуть взяти лише активні члени УНСоюзу. Змагання в поодиноких і подвійних грах відбудуться в суботу рано, а дружинові по полудні. Вечором буде бенкет, на якому будуть вручені чаші і грошові нагороди переможцям.

За точнішими інформаціями можна звертатися на адресу:

National Bowling
Tournament Committee
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81 - 83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

або до членів Комітету:

Mr. John Evanchuk,
Supreme Auditor
9312 Shermer Rd.,
Morton Grove, Ill. 60053
(312) 965-4247

Mrs. Helen B. Olek,
Supreme Advisor
2151 N. Lorel Avenue,
Chicago, Ill. 60639
(312) 237-9662

Mr. Andrew Jula,
Supreme Advisor
15 Sands Avenue,
Ambridge, Pa. 15003
(412) 266-2686

— о —

УСО „ТРИЗУБ" ВІДБУВ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Цьогорічні Загальні Збори Українського Спортового Осередку „Тризуб" у Філядельфії були підготовані і ділово проведені. Члени, які простудіювали фінансовий звіт і вислухали звідомлень уступаючої Управи, були горді, що вони є співласниками дому осередку, з приміщень якого користає не лише спортова громада, але також багато інших суспільно-громадських установ та організацій Філядельфії, як також могли гордитися досягненнями поодиноких спортових ланок „Тризуба".

В домі УСО відбувалися за звітовий час різні імпрези. В ньому відбували свої збори і виборчі віча республіканська і демократична партії. Тут виголошували доповіді і представники Організацій Визвольного Фронту і визначні члени ІСНО (Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій), як теж багато інших визначних осіб, представників різних організацій Філядельфії й околиці. Для кожної нашої організації двері дому УСО були завжди відкриті без ніяких упереджень чи намагань здобути взаміну за це матеріяльні користі.

Вибраний голова президії Зборів Василь Посполита проводив Зборами ділово так, що вони закінчилися по чотирьох годинах. Голова УСО Степан Бриндзей вичислив у своїх звітах всі осяги та недоліки УСО. Із фінансового звіту довідались приявні члени, що УСО сплатив у 1967 році повністю морґедж на суму 9.309 дол., видав на поліпшення і поправки дому суму 3.260 дол., на товариську діяльність і на суспільно-громадську працю (Пласт, Дім Молоді, СКВУ) 100 дол., та на інші суспільно-громадські організації суму 1,375 дол. На спортову діяльність „Тризуба" видано 8,108 дол. Зі звіту інж. Володимира Гарасевича, референта всього спортового сектора УСО „Тризуб", довідалися приявні, що „Тризуб" мав дуже добрі осяги в ланці тенісу, добрі в ланці відбиванки і плавання, та задовільні в ланці шахів. Ланка футболу, на яку УСО звертає спеціяльну увагу, та яка вже довгі роки пропагує з успіхом українське ім'я, мала теж добрі осяги. Є надії, що в цьому році, при кращому складі, що його вже має дружина, „Тризуб" буде посягати по поновний чемпіонат Америки. Всі ці осяги в ділянці спортовій та господарській УСО завдячує тільки активності членів, праці Управи та поодиноких референтів спортових ланок.

По закінченню дискусії над звітами уступаючої Управи вибрано на внесок Номінаційної Комісії нову Управу в такому складі: Стефан Бриндзей — голова, Петро Тарнавський, Володимир Гарасевич — заст. голови, Волод. Білаїв — секретар, Стефан Новоженюк — скарбник. Члени Управи: Василь Посполита, Михайло Кічула, П. Корсунь, О. Труш, Б. Паздрій, М. Коженьовський. Контрольна Комісія: Ю. Прокопишин, С. Мазурок, Р. Пазуняк, І. Субтельний, В. Медуха. Товариський Суд: С. Спринський, В. Качор, С. Гавриш. Нововибраний голова подякував членам за вибір та довір'я і запевнив членів, що буде старатися вив'язатись зі своїх завдань в надії, що всі члени включаться активно до праці для добра нашого товариства. Збори закінчив ред. Вол. Білаїв молитвою.

Володимир Яців

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ГОБОКЕН ФК 4:2

Петерсон, 9-го лютого. — В сьомому вечорі футбольного сімкового турніру Шейфер Ліґи здобула „Ч. Січ" високу перемогу з німецьким клюбом Гобокен, який був поважним кандидатом на першуна турніру з грецькими і італійськими клюбами. Цим разом симпатики „Ч. Січі" мали можливість любуватися не тільки гарною технічною грою січовиків, але і численними ґолями, що заслужено впали до воріт суперників. Вже в першій половині „Ч. Січ" вела 2:0, що їх здобули Манчик і Ніколіч. В другій половині німці скоротили вислід на 2:1, але в ході дальшої швидкої і завзятої гри лідер стрільців „Ч Січі" Л. Вільчак підніс рахунок до 3:1. В кінцевій фазі змагань німці здобули другі ворота з карного. Четвертого і останнього ґоля для „Ч. Січі" з далекої віддалі стрілив Каздоба. Склад „Ч. Січі": Ніль, Касіяненко, М. Німерчинський, Каздоба, Манчик, Снилик, Ніколіч, Л. Вільчак, В. Німерчинський, Воробець.

Інші висліди: Вісла СК — Молфета ФК 4:0, Петерсон Доверс — Скатс-Амер. 3:0, Ґрецько-Амер. СК — Санта Крос 2:1, Гунґарія — Портуґальський СК 4:2.

Табеля гор після 7-ої рунди

	точки	ворота
Грецько-Ам. СК	10: 2	19: 6
Петерсон Дов.	10: 2	14: 5
Гобокен ФК	8: 4	12: 8
Вісла СК	8: 4	16:12
Портуґ СК	6: 6	11:14
Чорном. Січ	5: 7	11:12
Санта Крос СК	4: 8	8: 7
Гунґарія Н. Й.	4: 8	9:13
Скатс Ам. ФК	3: 9	8:16
Молфета ФК	2:10	3:16

О. Твардовський

„З ПОЧУТТЯМ ГОРДОСТІ..."

Минуло 20 років з часу підписання договору про так зв. дружбу і взаємодопомогу між Румунією — Соціялістичною Румунською Республікою, і СССР. Совєтські газети, в тому й „Радянська Україна" з 4 лютого, помістили аж на третіх сторінках вістку про річницю. Цікаво, що совєти, які за „договором" приділяли Румунії місце постачальника сільсько-господарських виробів, тепер „вітають" Румунію з виходом перших тракторів і першого румунського авта. Румуни спротивились Москві в її плянуванні другорядної ролі для Румунії, але тепер Москва нібито вітає їх з індустріяльними досягненнями . . . Нікого з видатних румунських комуністів не було на святкуваннях ні в Москві, ні в Києві, ні в інших містах СССР.

КІЛЬКІСТЬ ЧЛЕНІВ

До всесоюзового товариства „Знання" автоматично включені всі члени Академії Наук у всіх „республіках" СССР. Про кількісний склад АН УССР повідомила „Радянська Україна" з 7 лютого: „Членами товариства є всі академіки і члени - кореспонденти Академії наук УССР та галузевих академій, які працюють на Україні, 1720 докторів і понад 14 тисяч кандидатів наук". Товариство „Знання" в основному займається „науковою" антирелігійною пропаґандою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЛЮТОГО 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання членських вкладок 397 Відд. від год. 7-8 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. — Управа.

СУБОТА, 17-го ЛЮТОГО 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд. від год. 3-4:30 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Франклін вул. Просимо всіх довжників вирівняти членські вкладки. — Управа.

НЕДІЛЯ, 18-го ЛЮТОГО 1968 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Річні загальні збори 42 Відд. ім. Т. Шевченка о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Говп Еве. Просимо всіх членів прийти. Буде звіт уступаючої Управи і вибір нової на 1968 рік. Кожний член повинен приєднувати нових членів до УНСоюзу. — В. Новацький, предс., П. Головачук, фін. секр., Н. Михайлишин, кас., В. Марущак, рекр. секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори В-ва св. Димитрія — 288 Відд. о год. 12 дня. Проситься членство прибути та вирівняти свої вкладки, — А. Данилюк, предс., В. Заґвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва Пресв. Діви Марії — 112 Відд. по 2 і 3-ій Сл. Божій в залі церкви св. ап. Петра і Павла. Проситься чл. прибути і вирівняти свої вкладки. — Іванна Добрянська, рек. секр.

ЮТИКА, Н. Й. Звичайні місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 484 Відд. після Сл. Божої, о год. 10:30 ранку, в шкільній залі Параф. Дому, 1104 Стейт вул. Проситься чл. узяти участь у зборах та вирівняти чл. вкладки. Під час річних зборів вибрано таку Управу на 1968 рік: В. Кропельницький, гол., Іван Дзядик, заст. гол., В. Запаранюк, фін. секр., І. Векерський, рекр. секр. Р. Яцків, І. Чорний та С. Мельник — Контр. Комісія. — В. Запаранюк, фін. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори 83 Відд. ім. І. Франка о год. 1 по пол. в залі Укр. Горож. Клюбу, 847 Н. Франклін вул. Проситься чл. прибути на збори і вплатити належні чл. вкладки. На річних зборах випрано таку нову Управу на 1968 р.: Р. Карбівник, почесний гол., М. Карбівник, гол., М Шаран, заст. гол., С. Гавриш, секр., П. Ткач, заст. секр., Т. Волянюк, кас. І. Васюрко, гол., М. Кузьма і І. Кусин — Контрольна Комісія. — М. Карбівник, предс., С. Гавриш, секретар.

НЕДІЛЯ, 25-го ЛЮТОГО 1968 р.

MANVILLE, N.J. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 349 Відд. о год. 2-ій по пол. в домі Мих. Ґабера, Washington Ave. Є багато справ до полагодження, тому проситься членів прибути на збори. На збори запрошує всіх, нововибрана Управа: Й. Ґеречка, гол., Т. Трензелюк, заст. голови, В. Войко, касир, М. Захарко, секр., М. Ґабер, гол. Контр. Комісії, Д. Федорців, член Контр. Комісії.

ТАРЗАН, Ч. 5951. Сейбор — живий!

На наказ Джепи мавпо-люда завели до халупи-в'язниці, щоб чекав своєї долі.

— Чекайте, — гукнув Тарзан. — може вбити мене цей Сейбор... Неживий ідол?

Один із вартових дивно посміхнувся. — Ви помиляєтеся... Сейбор є навіть дуже живий!